Комунальний заклад Сумської обласної ради
«Сумський фаховий медичний коледж»

ЗАТВЕРДЖУЮ
Заступник директора
з навчальної роботи
_____ Людмила ЛЯШЕНКО
«01» 09 2026

РОБОЧА ПОГРАМА ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ ПРАКТИКИ

Галузь знань:	**22 Охорона здоров'я**
Спеціальність:	**223 Медсестринство**
Освітньо-професійна програма:	**Лікувальна справа**
Розробники:	**Алла Білецька** **Пестун Тамара** **Рябіченко Світлана** **Ірина Скляренко**
Обсяг кредитів ECTS:	**10,5**
Загальна кількість годин:	**315**

Робочу програму розглянуто та схвалено
на засіданні ЦК ОКСК
Протокол від «01» 09 2026 № 1
Голова ЦК _____ Тетяна ПОПОВА

І. ВСТУП

Робоча програма складена відповідно ОПП для фахових молодших бакалаврів, затвердженої педагогічною радою КЗ СОР «Сумський фаховий медичний коледж» 06.11.2020р. і нових навчальних планів та згідно зі стандартом фахової передвищої освіти освітньо-професійного ступеня фаховий молодший бакалавр галузі знань 22 Охорона здоров'я за спеціальністю 223 Медсестринство. Затверджено та введено в дію наказом міністерства освіти і науки України від 08.11.2021 № 1202.

РОЗПОДІЛ ГОДИН НА ПЕРЕДДИПЛОМНУ ПРАКТИКУ

№ з/п	Відділення ЗОЗ	Кількість днів	Кількість годин		
			Усього	Робота у відділенні	Самостійна робота
1.	**Терапевтичного профілю**	5	45	30	15
2.	**Хірургічного профілю**	5	45	30	15
3.	**Педіатричного профілю**	3	30	20	10
4.	**Акушерсько-гінекологічного профілю**	2	23	18	5
5.	**ЕМД**	15	172	112	60
	Усього:	**30**	**315**	**210**	**105**

ІІ. МЕТА І ЗАВДАННЯ ПРАКТИКИ:

- узагальнення та поглиблення знань;
- удосконалення професійних навичок та вмінь зі спеціальності;
- перевірка можливостей самостійної роботи майбутнього спеціаліста згідно з кваліфікаційною характеристикою.

Здобувачі освіти повинні знати:

- основи законодавства України про охорону здоров'я, постанови Уряду України з питань охорони здоров'я і навколишнього середовища; організаційну структуру, правові та економічні аспекти діяльності лікувально-профілактичних закладів, методику статистичних досліджень, правила техніки безпеки під час роботи з медичним інструментарієм і обладнанням, питання організаційної діяльності екстремальної медичної служби цивільної оборони;
- анатомо-фізіологічні, вікові, статеві, психологічні особливості здорової і хворої людини, причини і фактори ризику виникнення патологічних процесів в організмі, механізм їх виникнення і розвитку, основи фармакотерапії, сумісність, дозування і методику введення в організм лікарських засобів, правила обліку, виписування і зберігання лікарських препаратів;
- сучасну класифікацію, етіологію, патогенез, симптоматику захворювань, методи обстеження і діагностики, принципи лікування і догляду за пацієнтами, особливості патології в різних вікових групах;
- методику обстеження пацієнтів (класичну та за алгоритмом ABCDE), стандарти надання невідкладної і екстреної допомоги при невідкладних станах та догляду за пацієнтами різних вікових груп; підготовку пацієнта до різних лабораторних та інструментальних обстежень та

оцінювати результати цих обстежень.

- маніпуляційну техніку, сучасну анестезіологічну, реанімаційну апаратуру, основні види реанімаційних заходів, правила асептики і антисептики, методи лікування, принципи санітарно-протиепідемічного і лікувально-охоронного режиму, принципи і норми медичної етики і деонтології;
- принципи профілактики захворювань і основи здорового способу життя, методи санітарно-гігієнічного та епідеміологічного обстеження, специфічну профілактику захворювань, основи раціонального харчування, дієти і оптимального режиму праці та побуту, питання охорони здоров'я матері і дитини, методи санітарно-освітньої роботи.

Здобувачі освіти повинні вміти:

- чітко виконувати функціональні обов'язки;
- забезпечувати власну безпеку та захист при контакті з пацієнтами,
- проводити обстеження пацієнтів за класичною методикою та за алгоритмом ABCDE;
- проводити зупинку різних кровотеч;
- надавати невідкладну медичну долікарську допомогу пацієнтам з гострими станами та ушкодженнями;
- проводити спостереження за пацієнтом, пораненим, ураженим та оцінювати його стан;
- здійснювати догляд за тяжкими пацієнтами;
- володіти медичною маніпуляційною технікою та технікою проведення інших процедур по лікуванню та догляду за пацієнтами;
- готувати пацієнтів до різних лабораторних та інструментальних обстежень та операцій;
- володіти технікою накладання різних пов'язок;
- виконувати перев'язки різних ран;
- виконувати транспортну іммобілізацію при різних травмах;
- проводити реанімаційні заходи;
- проведення штучної вентиляції легень;.
- проводити забезпечення прохідності дихальних шляхів;
- проводити профілактичну та санітарно-освітню роботу.
- вести медичну документацію.

ІІІ. ЗМІСТ

3.1. ВІДДІЛЕННЯ ТЕРАПЕВТИЧНОГО ПРОФІЛЮ

Здобувачі освіти повинні знати:

- посадові обов'язки, чинні накази та інструкції, які регламентують роботу відділень терапевтичного профілю;
- класифікацію, етіологію, патогенез, симптоматику захворювань, принципи лікування та догляду;
- методи інструментального обстеження пацієнтів і правила техніки безпеки під час роботи з апаратурою;
- невідкладну медичну допомогу при загрозливих станах;
- принципи профілактики захворювань;
- основи медичної етики і деонтології.

Здобувачі освіти повинні вміти:

- проводити суб'єктивне і об'єктивне обстеження пацієнта, визначати стан, призначати лікування, заповнювати відповідну медичну документацію;
- володіти маніпуляційною технікою та самостійно виконувати обов'язкові практичні навички.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу інформації.
ЗК 2. Здатність до планування та організації власної діяльності.
ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
ЗК 4. Здатність використовувати інформаційні та комунікативні технології.
ЗК 5. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконаних робіт.
ЗК 6. Здатність до міжособистісної взаємодії.
ЗК 7. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.
ЗК 8. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми, генерувати ідеї.
ЗК 9. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
ЗК 10. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

Спеціальні (фахові) компетентності (ФК)

ФК 1. Здатність використовувати у професійній діяльності знання нормативно-правових, законодавчих актів України та наказів МОЗ України, матеріалів ВООЗ.
ФК 2. Здатність використовувати теоретичні знання з дисциплін циклу природничо-наукової підготовки: основи латинської мови та медичної термінології, медичної інформатики, анатомії людини, фізіології, медичної біології, мікробіології, медичної хімії, основ біологічної фізики та медичної апаратури, основ профілактичної медицини, основ загальної та медичної психології, охорони праці та безпеки життєдіяльності, патоморфології та патофізіології, фармакології та медичної рецептури, соціальної медицини та організації охорони здоров'я у практичній діяльності.
ФК 3. Здатність використовувати теоретичні знання та практичні уміння у результаті вивчення циклу професійної та практичної підготовки, а саме: основні положення догляду за пацієнтами та медичну маніпуляційну техніку, проблеми пацієнтів різних вікових груп та шляхи їх вирішення, методи обстеження пацієнтів; особливості підготовки до обстеження та догляду за пацієнтами після їх проведення; клінічну картину захворювань, принципи лікування, профілактики, надання невідкладної допомоги.
ФК 4. Здатність проводити суб'єктивне обстеження та аналіз отриманих даних.
ФК 5. Здатність проводити загальний і детальний огляд та аналіз отриманих даних.
ФК 6. Здатність проводити обстеження органів дихання та аналіз отриманих даних.
ФК 7. Здатність проводити обстеження серцево-судинної системи та аналіз отриманих даних.
ФК 8.Здатність проводити обстеження системи органів травлення та аналіз отриманих даних.
ФК 9. Здатність проводити обстеження сечової та статевої систем та аналіз отриманих даних.
ФК 10. Здатність проводити додаткові методи обстеження.
ФК 11. Здатність проводити постановку попереднього діагнозу.
ФК 12. Здатність надавати ПМД та екстрену медичну допомогу.
ФК 13. Здатність забезпечувати санітарно-протиепідемічний режим.
ФК 14. Здатність проводити заходи особистої гігієни.
ФК 15. Здатність проводити харчування пацієнта.
ФК 16. Здатність визначати показники функціонального стану організму та заходи щодо їхньої стабілізації.
ФК 17. Здатність застосовувати найпростіші методи фізіотерапії.
ФК 18. Здатність виписувати, зберігати та застосувати лікарські засоби та вироби медичного призначення.
ФК 19. Здатність організовувати робоче місце, керуючись діючими наказами та нормативними документами України.
ФК 20. Здатність забезпечувати особисту безпеку при роботі з пацієнтами.
ФК 21. Здатність проводити підготовку пацієнта, взяття і направлення матеріалу на лабораторне та інструментальне дослідження.
ФК 22. Здатність запобігати виникненню захворювань та їхніх ускладнень.
ФК 23. Здатність проводити профілактичні огляди різних груп населення.

ФК24. Здатність здійснювати специфічну і неспецифічну профілактику захворювань та попередження їх ускладнень.
ФК 25. Здатність проводити санітарно-просвітню роботу серед населення.
ФК 26. Здатність організовувати роботу ФАПу, медичного пункту.
ФК 27. Здатність оформлювати медичну документацію.
ФК 28. Здатність здійснювати догляд за вмираючими та агонуючими пацієнтами, забезпечувати порядок поводження з трупом.

Застосування знань та розуміння (ПРН)

ПРН 5. Уміння проводити суб'єктивне обстеження та аналіз отриманих даних.
ПРН 6. Уміння проводити загальний і детальний огляд, пальпацію та аналіз отриманих даних.
ПРН 7. Уміння проводити обстеження органів дихання та аналіз отриманих даних.
ПРН 8. Уміння проводити обстеження серцево-судинної системи та аналіз отриманих даних.
ПРН 9. Уміння проводити обстеження системи органів травлення та аналіз отриманих даних.
ПРН10. Уміння проводити обстеження сечової та статевої систем та аналіз отриманих даних.
ПРН 17. Уміння проводити підготовку пацієнта до інструментальних досліджень, здійснювати забір і направлення матеріалу на лабораторне дослідження.
ПРН 18. Застосовувати знання та вміння для постановки попереднього діагнозу.
ПРН 19. Застосовувати знання та вміння для надання ПМД та екстреної медичної допомоги.
ПРН 26. Вміння забезпечувати санітарно-протиепідемічний режим.
ПРН 27. Уміння проводити заходи особистої гігієни.
ПРН 28. Уміння проводити раціональне та лікувальне харчування пацієнта.
ПРН 30. Уміння визначати показники функціонального стану організму та заходи щодо їхньої стабілізації.
ПРН 31. Уміння застосовувати найпростіші методи фізіотерапії.
ПРН 32.Уміння виписувати, зберігати та застосовувати лікарські засоби та вироби медичного призначення.
ПРН 33.Уміння організовувати робоче місце, керуючись діючими наказами та нормативними документами України.
ПРН 34. Уміння забезпечувати особисту безпеку при роботі з пацієнтами.
ПРН 35.Уміння проводити підготовку пацієнта, взяття і направлення матеріалу на лабораторне та інструментальне дослідження.
ПРН 38. Уміння організовувати протиепідемічну роботу на ФАПі, медичному пункті.
ПРН 40. Уміння проводити профілактичні огляди різних груп населення.
ПРН 42. Уміння здійснювати специфічну і неспецифічну.
профілактику захворювань та попередження їх ускладнень.
ПРН 43. Уміння контролювати роботу підпорядкованого персоналу.
ПРН 45. Уміння проводити санітарно-просвітницьку роботу серед населення.
ПРН 47. Уміння організовувати протиепідемічний захист військ
ПРН 48. Уміння оформлювати медичну документацію.
ПРН 50. Уміння проводити медично-облікову звітність згідно затверджених форм МОЗ України.

РОБОТА В ПОЛІКЛІНІЦІ

1. Робота з сімейним лікарем

Здобувачі освіти під контролем лікаря приймають пацієнтів, оцінюють їхній стан, встановлюють діагноз, направляють на обстеження, призначають лікування, заповнюють документацію під контролем лікаря; беруть мазки із зіва та носа, направляють їх у лабораторію, разом з дільничним терапевтом обслуговують виклики лікаря; здійснюють диспансерне спостереження; ознайомлюються з роботою кабінету інфекційних захворювань (режим роботи, обладнання, документація, правила диспансерного обліку реконвалесцентів);

беруть участь у проведенні протиепідемічних заходів в осередку інфекції; ознайомлення з електронною системою охорони здоров'я (ЕСОЗ).

2. ***Робота в кабінеті функціональної діагностики***

Здобувачі освіти спостерігають за проведенням інструментальних обстежень пацієнта лікарем та беруть у них участь; під контролем медичної сестри реєструють електрокардіограми; самостійно закріплюють навички роботи в процедурному кабінеті, реєстратурі.

ПЕРЕЛІК ОБОВ'ЯЗКОВИХ ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК

1. Реєстрація викликів додому в журналі.
2. Заповнення паспортної частини медичної картки амбулаторного пацієнта.
3. Виписування направлень у лабораторію.
4. Виписування направлень на обстеження.
5. Виписування рецептів, вимоги в аптеку.
6. Підготовка маніпуляційного кабінету до роботи.
7. Проведення стерилізації медичного інструментарію.
8. Виконання підшкірних, внутрішньом'язових, внутрішньовенних ін'єкцій.
9. Проведення скарифікаційної діагностичної проби на індивідуальну чутливість організму до антибіотика.
10. Проведення фракційного і дуоденального зондувань.
11. Вимірювання температури тіла та її графічний запис.
12. Проведення суб'єктивного та об'єктивного обстеження пацієнта.
13. Визначення стану пацієнта, встановлення діагнозу.
14. Визначення частоти, глибини, ритму дихання, оцінка отриманих даних.
15. Дослідження артеріального пульсу, його характеристика, реєстрація.
16. Вимірювання артеріального тиску, його оцінка, реєстрація.
17. Реєстрація електрокардіограм.
18. Проведення патронажу пацієнтів, догляд за тяжкими пацієнтами.
19. Ведення документації кабінету інфекційних захворювань.
20. Проведення протиепідемічних заходів в осередку інфекцій.
21. Проведення профілактичних щеплень.

РОБОТА В СТАЦІОНАРІ

На весь період практики у відділенні за кожним здобувачем освіти закріплюється палата з пацієнтами (3-4 осіб). Здобувачі освіти щоденно спостерігають за станом і динамікою симптомів у пацієнтів, проводять обстеження (перкусію, аускультацію, пальпацію, вимірювання АТ, підрахунок частоти серцевих скорочень, дихання), ведуть історію хвороби одного пацієнта.

1. Робота в маніпуляційному кабінеті

Здобувачі освіти виконують роботу маніпуляційної медсестри, проводять парентеральне введення ліків; готують інструментарій для діагностичних пункцій, асистують під час їх проведення; проводять передстерилізаційне очищення виробів медичного призначення, надають невідкладну допомогу у разі коматозних станів, непритомності, нападу стенокардії, ниркової та печінкової коліки, нападу бронхіальної астми, інших невідкладних станів.

2. Робота на медсестринському посту

Здобувачі освіти заповнюють журнал реєстрації пацієнтів, що поступають, температурні листки, пишуть направлення на лабораторні дослідження, організують інструментальні та рентгенологічні обстеження пацієнтів, консультації спеціалістів; готують пацієнтів до обстеження, беруть участь у лікарських обходах, виконують призначення лікаря;

транспортують пацієнтів на різні обстеження, здійснюють догляд за ними, проводять бесіди з пацієнтами.

3. Робота разом із старшою медсестрою

Здобувачі освіти виписують вимоги в аптеку, одержують ліки в аптеці і розкладають їх за місцем зберігання; виписують порційні вимоги на кухню, складають зведення добового руху пацієнтів, беруть участь в оформленні документації, ознайомлюються з інструктивними листами, чинними наказами МОЗ України про санітарно-епідемічний режим відділень.

4. Робота в процедурному кабінеті nf кабінеті функціональної діагностики

Здобувачі освіти проводять реєстрацію електрокардіограм, беруть участь у проведенні ендоскопічних та ультразвукових досліджень, проводять зондування шлунка та дуоденальне зондування, відправляють отриманий матеріал у лабораторію.

ПЕРЕЛІК ОБОВ'ЯЗКОВИХ ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК

1. Проведення суб'єктивного та об'єктивного обстеження пацієнта.
2. Визначення стану пацієнта, встановлення діагнозу.
3. Вимірювання температури тіла, оцінка отриманих даних, реєстрація.
4. Визначення частоти, глибини, ритму дихання, оцінка отриманих результатів.
5. Дослідження артеріального пульсу, оцінка отриманих результатів.
6. Вимірювання артеріального тиску, його оцінка та реєстрація.
7. Встановлення медичних банок, гірчичників, компресів.
8. Встановлення очисної клізми.
9. Підготовка маніпуляційного кабінету до роботи.
10. Проведення стерилізації медичного інструментарію.
11. Проведення скарифікаційної діагностичної проби на індивідуальну чутливість до антибіотика.
12. Проведення підшкірних, внутрішньом'язових, внутрішньовенних ін'єкцій.
13. Заповнення системи інфузійним розчином і проведення внутрішньовенних вливань.
14. Надання невідкладної медичної допомоги при загрозливих станах.
15. Констатація смерті, правила поводження з трупом.
16. Виписування рецептів, вимог в аптеку.
17. Подавання грілки, міхура з льодом.
18. Збирання сечі для дослідження (загального, проба за Зимницьким, Нечипоренком).
19. Збирання калу на різні дослідження (аналіз калу на яйця глистів, приховану кров).
20. Узяття крові для біохімічних досліджень.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ДИФЕРЕНЦІЙОВАНОГО ЗАЛІКУ

1. Загальний аналіз крові, основні показники. Діагностичне значення в клініці внутрішніх хвороб.
2. Дослідження сечі (загальний аналіз, за методами Зимницького, Нечипоренка), основні показники, діагностичне значення. Дослідження мокротиння, калу, шлункового та дуоденального вмісту.
3. Електрокардіографія як метод діагностики захворювань серцево-судинної системи. Методика реєстрації електрокардіограми.
4. Інструментальні методи обстеження пацієнтів. Діагностичне значення рентгенологічного, ендоскопічного, ультразвукового методів обстежень.
5. Бронхіт (гострий і хронічний). Етіологія, патогенез, клінічні симптоми, перебіг, лікування, догляд за пацієнтами, профілактика.
6. Пневмонія, сучасна класифікація: етіологія, патогенез, клінічні симптоми, перебіг, ускладнення, особливості догляду за пацієнтами.
7. Бронхіальна астма. Етіологія, патогенез, класифікація. Клінічна картина нападу бронхіальної астми, лікування, догляд за пацієнтами.
8. Діагностика бронхіальної астми. Профілактика захворювання.
9. Туберкульоз легень. Етіологія, патогенез, класифікація, методи діагностики туберкульозу, характеристика клінічних форм туберкульозу легень, лікування, специфічна профілактика.
10. Сухий плеврит. Етіологія, основні клінічні симптоми, лікування, догляд за пацієнтами, профілактика.
11. Ексудативний плеврит. Етіологія, клінічні симптоми, діагностика. Лікування, догляд за пацієнтами, профілактика.
12. Рак легень. Чинники, які сприяють розвитку раку легень, клінічна картина залежно від локалізації пухлин. Методи діагностики та лікування хвороби, особливості догляду за пацієнтами.
13. Ревматична лихоманка. Етіологія, патогенез, класифікація, клінічні симптоми, прогноз, діагностика, лікування, профілактика захворювання та його загострень.
14. Гіпертензивна хвороба та симптоматична артеріальна гіпертензія. Етіологія і патогенез, класифікація, основні клінічні симптоми, діагностика захворювання, принципи лікування.
15. Гіпертензивний криз, класифікація, клінічні симптоми, невідкладна медична допомога.
16. ІХС. Стенокардія, клінічна класифікація, характеристика нападу стенокардії, надання невідкладної допомоги при нападі стенокардії.
17. Інфаркт міокарда. Клінічні форми. Невідкладна медична допомога, транспортування пацієнта.
18. Гостра лівошлуночкова недостатність. Причини, клінічні симптоми, принципи невідкладної медичної допомоги.
19. Гостра судинна недостатність (непритомність, колапс, шок). Причини, клінічні ознаки, надання невідкладної допомоги.
20. Аритмії.
21. Хронічна серцева недостатність. Клінічна класифікація, основні клінічні симптоми залежно від стадії, лікування, догляд за пацієнтами.
22. Хронічний гастрит. Етіологія, класифікація, клінічні симптоми. Діагностика, лікування, диспансеризація.
23. Виразкова хвороба шлунка й дванадцятипалої кишки. Етіологія, патогенез, клінічні симптоми. Методи діагностики. Лікування, диспансеризація.
24. Виразкова хвороба. Ускладнення: клінічні ознаки шлункової кровотечі, перфорації шлунка, надання невідкладної медичної допомоги.
25. Рак шлунка. Передракові захворювання. Клінічні ознаки. Методи діагностики та лікування. Особливості догляду за пацієнтами.
26. Хронічний гепатит. Етіологія, патогенез, клінічна класифікація, основні клінічні ознаки,

діагностика, лікування.
27. Цироз печінки. Етіологія, основні клінічні ознаки, діагностика, лікування, профілактика.
28. Хронічний холецистит. Клінічна картина, діагностика, лікування, догляд за пацієнтами, профілактика.
29. Жовчнокам'яна хвороба. Етіологія, патогенез, клінічні симптоми печінкової коліки. Діагностика, невідкладна допомога.
30. Хронічний панкреатит. Етіологія, патогенез, клінічні симптоми. Лабораторна діагностика, лікування, профілактика.
31. Гострий гломерулонефрит. Етіологія, патогенез, клінічна класифікація. Лікування, догляд за пацієнтами, прогноз, диспансеризація.
32. Хронічний гломерулонефрит. Етіологія, патогенез, клінічна класифікація. Клінічні ознаки, діагностика, лікування, догляд за пацієнтами, профілактика.
33. Гострий та хронічний пієлонефрит. Етіологія, патогенез, основні клінічні симптоми, діагностика, лікування, профілактика.
34. Хронічна ниркова недостатність. Етіологія, патогенез. Основні клінічні ознаки, діагностика, лікування, профілактика.
35. Нирковокам'яна хвороба. Етіологія, патогенез. Основні клінічні ознаки ниркової кольки, надання невідкладної допомоги.
36. Дифузний токсичний зоб. Етіологія, клінічні симптоми, діагностика, лікування, догляд за пацієнтами.
37. Гіпотиреоз. Етіологія, клінічні симптоми. Лікування, догляд за пацієнтами, профілактика.
38. Цукровий діабет. Етіологія, патогенез, основні клінічні ознаки захворювання, діагностика, лікування, профілактика захворювання та його ускладнень.
39. Основні причини розвитку гіпо- й гіперглікемічної коми. Клінічні ознаки. Невідкладна медична допомога.
40. Залізодефіцитна анемія. Етіологія, клінічні ознаки, діагностика, лікування.
41. B_{12}-дефіцитна анемія. Етіологія, клінічні ознаки, діагностика, лікування.
42. Гострий лейкоз. Причини, клінічні ознаки, перебіг, прогноз, ускладнення. Лікування, догляд за пацієнтами.
43. Ревматоїдний артрит. Етіологія, клінічний перебіг, діагностика. Лікування, догляд за пацієнтами.
44. Алергози. Причини. Клінічні ознаки кропив'янки і набряку Квінке. Невідкладна медична допомога.
45. Анафілактичний шок. Причини, клінічні ознаки, невідкладна допомога, догляд за пацієнтами.
46. Основні види невідкладної допомоги в разі гострих інтоксикацій.
47. Охорона праці при роботі з електроприладами.

3.2. ВІДДІЛЕННЯ ХІРУРГІЧНОГО ПРОФІЛЮ

Здобувачі освіти повинні знати:

- посадові обов'язки фельдшера, чинні накази та інструкції, які регламентують роботу відділень хірургічного профілю;
- класифікацію, етіологію, патогенез, симптоматику хірургічних захворювань і ушкоджень, стандарти надання долікарської допомоги та принципи лікування і догляду за пацієнтами;
- правила накладання та застосування пов'язок, засобів для транспортної іммобілізації;
- правила проведення інфузій та гемотрансфузій;
- основні групи хірургічного інструментарію та їх застосування;
- основи медичної етики і деонтології.

Здобувачі освіти повинні вміти:

- проводити суб'єктивне і об'єктивне обстеження пацієнта та постраждалого, визначати тяжкість стану, надавати невідкладну чи екстрену допомогу, призначати лікування, заповнювати відповідну медичну документацію;
- володіти маніпуляційною технікою та самостійно виконувати практичні навички за програмою.
- надавати першу допомогу при невідкладних станах.

ПРОГРАМНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ

Загальні компетентності

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу інформації.
ЗК 2. Здатність до планування та організації власної діяльності, оцінювання та забезпечування якості виконаних робіт.
ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
ЗК 5. Здатність використовувати інформаційні та комунікативні технології.
ЗК 6. Здатність до міжособистісної взаємодії.
ЗК 7. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.
ЗК 8. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми, генерувати ідеї.
ЗК 9. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
ЗК 10. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

Спеціальні (фахові) компетентності

ФК 1. Використовувати у професійній діяльності знання нормативно-правових, законодавчих актів України та наказів МОЗ України, матеріалів ВООЗ, європейських протоколів.
ФК 2. Використовувати теоретичні знання та практичні уміння у результаті вивчення циклу професійної та практичної підготовки, а саме: основні положення догляду за пацієнтами та медичну маніпуляційну техніку, проблеми пацієнтів різних вікових груп та шляхи їх вирішення, методи обстеження пацієнтів; особливості підготовки до обстеження та догляду за пацієнтами після їх проведення; клінічну картину захворювань, принципи лікування, профілактики, надання невідкладної допомоги.
ФК 3. Здатність проводити суб'єктивне обстеження та аналіз отриманих даних.
ФК 4. Здатність проводити загальний і детальний огляд та аналіз отриманих даних.
ФК 5. Здатність проводити обстеження органів дихання та аналіз отриманих даних.
ФК 6. Здатність проводити обстеження серцево-судинної системи та аналіз отриманих даних.
ФК 7. Здатність проводити обстеження системи органів травлення та аналіз отриманих даних.
ФК 8. Здатність проводити обстеження сечової та статевої систем та аналіз отриманих даних.
ФК 9. Здатність проводити обстеження нервово-психічної системи та аналіз отриманих даних.
ФК 10. Здатність проводити обстеження опорно-рухового апарату, голови, шиї, ЛОР-органів, очей та аналіз отриманих даних.
ФК 11. Здатність проводити обстеження вагітної.
ФК 15. Здатність проводити додаткові методи обстеження.
ФК 16. Здатність проводити постановку попереднього діагнозу.
ФК 17. Здатність надавати ПМД та невідкладну допомогу.
ФК 20. Здатність проводити підготовчі дії до інфузії та гемотрансфузії.
ФК 21. Здатність транспортувати пацієнта в різних ситуаціях.
ФК 22 Здатність надавати невідкладну допомогу при травмах та інших гострих станах.
ФК 23. Здатність забезпечувати санітарно-протиепідемічний режим.
ФК 24. Здатність забезпечувати роботу операційного блоку, асептичного проведення хірургічних втручань, анестезій.
ФК 25. Здатність проводити заходи особистої гігієни.

ФК 26. Здатність проводити харчування пацієнта.
ФК 28. Здатність визначати показники функціонального стану організму та заходи щодо їхньої стабілізації.
ФК 29. Здатність застосовувати найпростіші методи фізіотерапії.
ФК 30. Здатність виписувати, зберігати та застосувати лікарські засоби та вироби медичного призначення.
ФК 31. Здатність організовувати робоче місце, керуючись діючими наказами та нормативними документами України.
ФК 32. Здатність забезпечувати особисту безпеку при роботі з пацієнтами.
ФК 33. Здатність проводити підготовку пацієнта, взяття і направлення матеріалу на лабораторне та інструментальне дослідження.
ФК 36. Здатність запобігати виникненню захворювань та їхніх ускладнень.
ФК 39. Здатність проводити профілактичні огляди різних груп населення.
ФК 40. Здатність контролювати роботу підпорядкованого персоналу.
ФК 42. Здатність здійснювати специфічну та неспецифічну профілактику захворювань та попередження їх ускладнень.
ФК 43. Здатність проводити санітарно-просвітню роботу серед населення.
ФК 44. Здатність організовувати роботу ФАПу, здоровпункту.
ФК 47. Здатність оформлювати медичну документацію.
ФК 49. Здатність проводити медично-облікову звітність згідно затверджених форм МОЗ України.

Знання та розуміння

ПРН 1. Знання нормативно-правових, законодавчих актів України та наказів МОЗ України, матеріалів ВООЗ.
ПРН 4. Знання основних положень догляду за пацієнтами та медичної маніпуляційної техніки, проблем пацієнтів різних вікових груп та шляхи їх вирішення, методів обстеження пацієнтів; особливостей підготовки до обстеження та догляду за пацієнтами після їх проведення; клінічної картини захворювань, принципів лікування, профілактики, надання невідкладної допомоги.

Застосування знань та розуміння

ПРН 5. Уміння проводити суб’єктивне обстеження та аналіз отриманих даних.
ПРН 6. Уміння проводити загальний і детальний огляд, пальпацію та аналіз отриманих даних.
ПРН 7. Уміння проводити обстеження органів дихання та аналіз отриманих даних.
ПРН 8. Уміння проводити обстеження серцево-судинної системи та аналіз отриманих даних.
ПРН 9. Уміння проводити обстеження системи органів травлення та аналіз отриманих даних.
ПРН10. Уміння проводити обстеження сечової та статевої систем та аналіз отриманих даних.
ПРН 11. Уміння проводити обстеження нервово-психічної системи та аналіз отриманих даних.
ПРН 12. Уміння проводити обстеження опорно-рухового апарату, голови, шиї, та аналіз отриманих даних.
ПРН 17. Уміння проводити підготовку пацієнта до інструментальних досліджень, здійснювати забір і направлення матеріалу на лабораторне дослідження.
ПРН 18. Застосовувати знання та вміння для постановки попереднього діагнозу.
ПРН 19. Застосовувати знання та вміння для надання ПМД та невідкладної допомоги.
ПРН 20. Уміння надавати невідкладну допомогу при травмах та інших гострих станах.
ПРН 21. Уміння проводити підготовчі дії до інфузії та гемотрансфузії.
ПРН 22. Уміння забезпечувати роботу операційного блоку, асептичного проведення хірургічних втручань, анестезій.
ПРН 25. Уміння транспортувати пацієнта в різних ситуаціях.
ПРН 26. Уміння забезпечувати санітарно-протиепідемічний режим.
ПРН 27. Уміння проводити заходи особистої гігієни.

ПРН 30. Уміння визначати показники функціонального стану організму та заходи щодо їхньої стабілізації.
ПРН 31. Уміння застосовувати найпростіші методи фізіотерапії.
ПРН 32. Уміння виписувати, зберігати та застосовувати лікарські засоби та вироби медичного призначення.
ПРН 33. Уміння організовувати робоче місце, керуючись діючими наказами та нормативними документами України.
ПРН 34. Уміння забезпечувати особисту безпеку при роботі з пацієнтами.
ПРН 35. Уміння проводити підготовку пацієнта, взяття і направлення матеріалу на лабораторне та інструментальне дослідження.
ПРН 37. Уміння використовувати реабілітаційні засоби при різних захворюваннях.
ПРН 40. Уміння проводити профілактичні огляди різних груп населення.
ПРН 42. Уміння здійснювати специфічну та неспецифічну профілактику захворювань та попередження їх ускладнень.
ПРН 43. Уміння контролювати роботу підпорядкованого персоналу.
ПРН 45. Уміння проводити санітарно-просвітницьку роботу серед населення.
ПРН 48. Уміння оформлювати медичну документацію.
ПРН 50. Уміння проводити медично-облікову звітність згідно затверджених форм МОЗ України.

Формування суджень

ПРН 51. Здатність аналізувати результати суб'єктивного та об'єктивного обстеження.
ПРН 52. Здатність оцінювати результати теоретичних знань та практичних умінь для постановки попереднього діагнозу.
ПРН 53. Здатність аргументовано визначати показники функціонального стану організму та проводити заходи щодо їхньої стабілізації.
ПРН 54. Здатність аналізувати результати лабораторних та інструментальних досліджень для підтвердження діагнозу.
ПРН 55. Здатність аналізувати та прогнозувати заходи по виникненню захворювань та їхніх ускладнень.
ПРН 56. Здатність визначати і оцінювати фактори, які впливають на здоров'я населення України.
ПРН 57. Здатність визначати фактори ризику навколишнього середовища та забезпечувати особисту безпеку при роботі з пацієнтами.

РОБОТА В ПОЛІКЛІНІЦІ

1. Робота в хірургічному кабінеті

Здобувачі освіти під контролем лікаря приймають пацієнтів, збирають анамнез, обстежують пацієнта, оцінюють його стан, встановлюють діагноз, заповнюють амбулаторну карту, проводять профілактику правцю, виписують рецепти, готують інструментарій для амбулаторних операцій, проводять перев'язки різних ран, накладають та знімають шви, виконують призначення лікаря, готують пацієнтів і документацію до госпіталізації. Здобувачі освіти приймають участь в заходах по забезпеченню санітарно-гігієнічного режиму кабінету та перев'язувальної.

2. Робота в травматологічному кабінеті

Здобувачі освіти допомагають лікарю під час обстеження пацієнтів, беруть участь у підготовці до рентгенологічного обстеження, транспортують пацієнтів в Ro-кабінет, у відділення. Виготовляють, накладають, знімають гіпсові пов'язки, беруть участь у складанні наборів інструментів, виготовляють перев'язувальний матеріал, асистують під час амбулаторних

операцій, оформляють відповідну документацію. Здобувачі освіти приймають участь в заходах по забезпеченню санітарно-гігієнічного режиму кабінету, перев'язувальної та операційної.

3. Робота в онкологічному кабінеті

Здобувачі освіти допомагають лікарю під час обстеження пацієнтів, виконують призначення лікаря, готують інструментарій та перев'язувальний матеріал до стерилізації, проводять спостереження за диспансерною групою пацієнтів, беруть участь в обслуговуванні пацієнтів удома (перев'язки, обробка пролежнів, катетеризація сечового міхура).

ПЕРЕЛІК ОБОВ'ЯЗКОВИХ ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК ПРИ РОБОТІ В ПОЛІКЛІНІЦІ

1. Проведення суб'єктивного та об'єктивного обстеження пацієнта.
2. Заповнення амбулаторних карт.
3. Виписування направлень та надання рекомендацій по підготовці пацієнта до лабораторних та інструментальних обстежень.
4. Оцінювання результатів лабораторних та інструментальних обстежень.
5. Підготовка документації і пацієнта до госпіталізації в хірургічне відділення.
6. Виготовлення перев'язувального матеріалу (марлеві кульки, серветки, турунди).
7. Проведення гігієнічної та хірургічної обробки рук.
8. Накривання стерильного перев'язувального столу.
9. Оброблення операційного поля.
10. Перев'язування ран.
11. Накладання та зняття швів.
12. Підготовка набору хірургічних інструментів до первинної хірургічної обробки ран.
13. Асистування під час амбулаторних операцій.
14. Дезінфекція та передстерилізаційне оброблення хірургічних інструментів після використання, контроль якості.
15. Стерилізація хірургічних інструментів.
16. Проведення профілактики правцю.
17. Накладання пов'язок та засобів транспортної чи лікувальної іммобілізації.
18. Надання невідкладної медичної допомоги при невідкладних станах.
19. Надання невідкладної медичної допомоги при артеріальній, вузловій та венозній кровотечах.
20. Проводити заходи по забезпеченню асептики та антисептики в роботі кабінету, перев'язувальної та операційної (прибирання, кварцування, дезінфекція, стерилізація ЗМП).

РОБОТА У СТАЦІОНАРІ

1. Робота в палатах

За кожним здобувачем освіти закріплена палата пацієнтів (3-4 особи.) для курації. Здобувачі освіти щоденно оглядають пацієнтів, оцінюють загальний стан, вимірюють температуру тіла, артеріальний тиск, оцінюють локальний статус. На одного пацієнта ведеться історія хвороби.

2. Робота на посту медичної сестри

Здобувачі освіти приймають і передають чергування, транспортують пацієнтів у відділення, готують пацієнтів до проведення лабораторних та інструментальних обстежень та беруть в них участь, готують пацієнтів до планових та ургентних операцій, здійснюють догляд за післяопераційними пацієнтами, проводять туалет шкіри та слизових оболонок, проводять катетеризацію сечового міхура, беруть участь у проведенні непрямого масажу серця та штучної вентиляції легень, виконують лікарські призначення, готують пацієнтів до виписування і виписують їх, ведуть документацію, визначають групу крові різними способами, визначають резус-фактор, придатність крові та її компонентів для переливання,

проводять проби на сумісність крові донора і реципієнта, беруть участь у переливанні крові, її компонентів та кровозамінників.

3. Робота в перев'язувальній

Здобувачі освіти проводять стерилізацію інструментів в сухожаровій шафі, готують перев'язувальний матеріал та бікси на стерилізацію, проводять гігієнічну та хірургічну обробку рук, накривають перев'язувальний стіл, проводять перев'язки різних ран в різних фазах ранового процесу, накладають всі види пов'язок, готують інструменти та асистують при виконанні малих операцій та складних маніпуляцій, прибирають і готують перев'язувальну до роботи.

4. Робота в операційній

Здобувачі освіти допомагають готувати операційну залу до операції, накривати стерильні столи. Проводять стерилізацію інструментарію, прибирають в операційній, проводять гігієнічну та хірургічну обробку рук, складають набори інструментів для лапаротомії, ампутації кінцівки, трепанації черепа, трахеостомії, операцій на кістках. Складають набори інструментів для пункції підключичної вени та для венесекції, проводять штучне дихання і непрямий масаж серця. Допомагають операційній медсестрі та анестезисту під час роботи в операційній.

ПЕРЕЛІК ОБОВ'ЯЗКОВИХ ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК ПРИ РОБОТІ В СТАЦІОНАРІ

1. Транспортування і перекладання пацієнтів на операційний стіл, ліжко.
2. Виготовлення перев'язувального матеріалу (марлевих кульок, серветок, турунд).
3. Упаковка перев'язувального матеріалу та операційної білизни в бікси (універсальна і спеціальна укладки).
4. Дезінфекція та передстерилізаційна обробка хірургічного інструментарію.
5. Контроль якості передстерилізаційної обробки.
6. Проведення гігієнічної та хірургічної обробки рук.
7. Допомога операційній сестрі і хірургу при надяганні стерильного одягу.
8. Підготовка стерильного стола в перев'язувальній та операційній до роботи.
9. Допомога при підготовці анестезіологічного столика до анестезії.
10. Проведення місцевої анестезії (термінальної, інфільтраційної та провідникової анестезії за Лукашевичем-Оберстом).
11. Підготовка і обробка операційного поля.
12. Складання наборів медичних інструментів для: венесекції, первинної хірургічної обробки ран, лапароцентезу, апендектомії, лапаротомії, трепанації черепа, трахеостомії, ампутації кінцівки, скелетного витягнення.
13. Підготовка ліжка для післяопераційного пацієнта.
14. Визначення групи крові та резус-фактора.
15. Проведення проб на сумісність крові донора та реципієнта.
16. Допомога при проведенні премедикації.
17. Участь у накладанні швів.
18. Проведення перев'язок різних ран в різних фазах ранового процесу, в т.ч., знімають шви.
19. Накладання м'яких пов'язок: клейових, клейово-пластирних, бинтових, косинкових; твердих пов'язок: шин фіксаційних та тракційних (Крамера, Дітерікса, др.); виготовлення гіпсових бинтів, накладання і зняття гіпсових пов'язок, підготовка шини Беллера до застосування.
20. Проведення непрямого масажу серця.
21. Проведення штучної вентиляції легень мішком Амбу .
22. Забезпечення прохідності дихальних шляхів (виведення нижньої щелепи при западанні язика та застосування повітроводів).
23. Оформлення карти стаціонарного пацієнта.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ДИФЕРЕНЦІЙОВАНОГО ЗАЛІКУ

1. Проведення гігієнічної та хірургічної обробки рук.
2. Надягання стерильного халата та рукавичок на себе та на хірурга.
3. Надання невідкладної медичної допомоги при артеріальній, вузловій та венозній кровотечах (прямий тиск на рану, пальцеве притиснення артерій вище рани, накладання турнікету, джгута Есмарха, джгута-закрутки, тампонади рани, давлючої пов'язки)
4. Виготовлення перев'язувального матеріалу (марлеві кульки, серветки, турунди).
5. Проведення передстерилізаційного очищення хірургічного інструментарію.
6. Проведення премедикації пацієнту.
7. Проведення місцевої анестезії (термінальної, інфільтраційної за О.В. Вишневським та провідникової анестезії за Оберстом – Лукашевичем).
8. Накладення пов'язок «лицарська рукавичка».
9. Накладення пов'язок «рукавичка».
10. Накладення пов'язок Дезо.
11. Накладення колосоподібної пов'язки на плечовий суглоб.
12. Накладення пов'язки «чепець».
13. Накладення пов'язки «шапка Гіппократа».
14. Накладення пов'язки «вуздечка».
15. Накладення пов'язки на очі.
16. Накладення косинкової пов'язки в разі ушкоджень різної локалізації.
17. Визначення групи крові за допомогою стандартних сироваток.
18. Визначення групи крові за допомогою цоліклональних реагентів.
19. Визначення резус-належності експрес-методом.
20. Проведення проби на індивідуальну сумісність.
21. Проведення проби на резус-сумісність.
22. Визначення придатності крові та її компонентів до переливання.
23. Проведення інфузій та трансфузій.
24. Підготовка набору інструментів для венесекції.
25. Підготовка набору інструментів для первинної хірургічної обробки рани.
26. Підготовка набору інструментів для трепанації черепа.
27. Підготовка набору інструментів для операції на кінцівках.
28. Підготовка набору інструментів для скелетного витягання.
29. Підготування набору інструментів для розтину гнояка.
30. Підготовка набору інструментів для ампутації кінцівок.
31. Підготовка набору інструментів для трахеостомії.
32. Проведення операції «ПХО поверхневої рани» з накладанням вузлових швів.
33. Проведення перев'язок різних ран в різних фазах ранового процесу, в т.ч., зняття швів.
34. Надання медичної допомоги в разі відкритого пневмотораксу.
35. Надання медичної допомоги при випадкових ранах.
36. Надання медичної допомоги в разі вивиху в плечовому суглобі.
37. Надання медичної допомоги в разі вивиху в стегновому суглобі.
38. Надання медичної допомоги в разі перелому ключиці.
39. Надання медичної допомоги в разі перелому діафізу плеча.
40. Надання медичної допомоги в разі перелому стегна.
41. Надання медичної допомоги в разі перелому кісток гомілки.
42. Надання медичної допомоги в разі перелому кісток таза.
43. Надання медичної допомоги у випадку перелому кісток передпліччя чи гомілки в середній третині.
44. Накладення гіпсової пов'язки в разі перелому кісток передпліччя в типовому місці.
45. Надання медичної допомоги в разі розтягнення чи розриву зв'язок суглобів.
46. Надання медичної допомоги в разі опіку кисті.

47. Здійснення суб'єктивного та об'єктивного обстеження пацієнта, за алгоритмом ABCDE.
48. Проведення профілактики правцю у щепленого та нещепленого пацієнта.
49. Проведення реанімаційних заходів на муляжі.
50. Проведення штучної вентиляції легень мішком Амбу .
51. Забезпечення прохідності дихальних шляхів (виведення нижньої щелепи та застосування повітроводів).
52. Надання медичної допомоги при симптомокомплексі «Гострий живіт». Основні клінічні ознаки.
53. Надання медичної допомоги при гострій крововтраті. Критерії оцінки, клінічні ознаки.
54. Надання медичної допомоги при травматичному шоці. Критерії оцінки, клінічні ознаки.
55. Надання медичної допомоги при опіках. Визначення площі опікової поверхні.
56. Надання медичної допомоги при електротравмі. Критерії оцінки, клінічні ознаки.
57. Надання медичної допомоги при відмороженнях. Клінічні ознаки.

3.3. ВІДДІЛЕННЯ ПЕДІАТРИЧНОГО ПРОФІЛЮ

Здобувачі освіти повинні знати:

- посадові обов'язки фельдшера, накази та інструкції, які регламентують роботу дитячої поліклініки;
- фізичний і психомоторний розвиток дітей. Визначення маси тіла і зросту дітям різного віку;
- правила вигодовування дітей першого року життя і старшого віку;
- класифікацію, етіологію, патогенез, симптоматику соматичних та інфекційних захворювань, методику обстеження, принципи лікування і догляду;
- принципи профілактики захворювань. Календар профілактичних щеплень.

Здобувачі освіти повинні вміти:

- під контролем лікаря здійснювати прийом здорових і хворих дітей;
- за даними обстеження оцінювати стан дитини, її психомоторний розвиток;
- оцінювати фізичний розвиток дітей;
- давати рекомендації щодо вигодовування, догляду і профілактики захворювань.

Загальні компетентності	ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу інформації. ЗК 2. Здатність до планування та організації власної діяльності, оцінювання та забезпечування якості виконаних робіт. ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК 4. Здатність спілкуватися іноземною мовою в межах певного професійного мінімуму. ЗК 5. Здатність використовувати інформаційні та комунікативні технології. ЗК 6. Здатність до міжособистісної взаємодії. ЗК 7. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях. ЗК 8. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми, генерувати ідеї. ЗК 9. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів). ЗК 10. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

Спеціальні (фахові) компетентності	ФК 1. Використовувати у професійній діяльності знання нормативно-правових, законодавчих актів України та наказів МОЗ України, матеріалів ВООЗ, європейських протоколів. ФК 2. Використовувати теоретичні знання та практичні уміння у результаті вивчення циклу професійної та практичної підготовки, а саме: основні положення догляду за пацієнтами та медичну маніпуляційну техніку; особливості підготовки до обстеження та догляду за пацієнтами після їх проведення; клінічну картину захворювань, принципи лікування, профілактики, надання невідкладної допомоги. ФК 3. Здатність проводити суб'єктивне обстеження та аналіз отриманих даних. ФК 4. Здатність проводити загальний і детальний огляд та аналіз отриманих даних. ФК 5. Здатність проводити обстеження органів дихання та аналіз отриманих даних. ФК 6. Здатність проводити обстеження серцево-судинної системи та аналіз отриманих даних. ФК 7. Здатність проводити обстеження системи органів травлення та аналіз отриманих даних. ФК 8. Здатність проводити обстеження сечової та статевої систем та аналіз отриманих даних. ФК 9. Здатність проводити обстеження нервово-психічної системи та аналіз отриманих даних. ФК 14. Здатність проводити обстеження дітей різних вікових груп. ФК 15. Здатність проводити додаткові методи обстеження. ФК 16. Здатність проводити постановку попереднього діагнозу. ФК 17. Здатність надавати ПМД та невідкладну допомогу. ФК 21. Здатність транспортувати пацієнта в різних ситуаціях. ФК 23. Здатність забезпечувати санітарно-протиепідемічний режим. ФК 25. Здатність проводити заходи особистої гігієни. ФК 26. Здатність проводити харчування пацієнта. ФК 27. Здатність проводити контроль харчування дітей різних вікових груп. ФК 28. Здатність визначати показники функціонального стану організму та заходи щодо їхньої стабілізації. ФК 29. Здатність застосовувати найпростіші методи фізіотерапії. ФК 30. Здатність виписувати, зберігати та застосувати лікарські засоби та вироби медичного призначення. ФК 31. Здатність організовувати робоче місце, керуючись діючими наказами та нормативними документами України. ФК 32. Здатність забезпечувати особисту безпеку при роботі з пацієнтами. ФК 33. Здатність проводити підготовку пацієнта, взяття і направлення матеріалу на лабораторне та інструментальне дослідження. ФК 34. Здатність здійснювати догляд за новонародженою дитиною та дитиною 1-го року життя. ФК 35. Здатність використовувати реабілітаційні засоби при різних захворюваннях. ФК 36. Здатність запобігати виникненню захворювань та їхніх ускладнень. ФК 37. Здатність організовувати протиепідемічну роботу в осередках інфекції. ФК 38. Здатність проводити протигельмінтні заходи. ФК 39. Здатність проводити профілактичні огляди.

	ФК 42. Здатність здійснювати специфічну та неспецифічну профілактику захворювань та попередження їх ускладнень. ФК 43. Здатність проводити санітарно-просвітню роботу серед населення. ФК 47. Здатність оформлювати медичну документацію. ФК 48. Здатність обчислювати показники здоров'я населення. ФК49. Здатність проводити медично-облікову звітність згідно затверджених форм МОЗ України.
Програмні результати навчання	
Знання та розуміння	ПРН 1. Знання нормативно-правових, законодавчих актів України та наказів МОЗ України, матеріалів ВООЗ. ПРН 2. Знання з філософії, соціології та медичної соціології, основи права в охороні здоров'я, іноземної мови (за професійним спрямуванням), впливу фізичного виховання на функціональний стан органів і систем організму людини та основ фізичної культури, української мови (за професійним спрямуванням), історії України, економічної теорії, культурології. Знання та розуміння галузей права (цивільного, адміністративного, господарського, сімейного та карного Конституції України). ПРН 3. Знання з основ латинської мови та медичної термінології, медичної інформатики, анатомії людини, фізіології, медичної біології, мікробіології, основ профілактичної медицини, основ загальної та медичної психології, охорони праці, патоморфології та патофізіології, фармакології та медичної рецептури ПРН 4. Знання основних положень догляду за пацієнтами та медичної маніпуляційної техніки, проблем пацієнтів різних вікових груп та шляхи їх вирішення, методів обстеження пацієнтів; особливостей підготовки до обстеження та догляду за пацієнтами після їх проведення; клінічної картини захворювань, принципів лікування, профілактики, надання невідкладної допомоги.
Застосування знань та розуміння	ПРН 5. Уміння проводити суб'єктивне обстеження та аналіз отриманих даних. ПРН 6. Уміння проводити загальний і детальний огляд, пальпацію та аналіз отриманих даних. ПРН 7. Уміння проводити обстеження органів дихання та аналіз отриманих даних. ПРН 8. Уміння проводити обстеження серцево-судинної системи та аналіз отриманих даних. ПРН 9. Уміння проводити обстеження системи органів травлення та аналіз отриманих даних. ПРН10. Уміння проводити обстеження сечової та статевої систем та аналіз отриманих даних. ПРН 11. Уміння проводити обстеження нервово-психічної системи та аналіз отриманих даних. ПРН 16. Уміння проводити обстеження дітей різних вікових груп. ПРН 17. Уміння проводити підготовку пацієнта до інструментальних досліджень, здійснювати забір і направлення матеріалу на лабораторне дослідження. ПРН 18. Застосовувати знання та вміння для постановки попереднього діагнозу. ПРН 19. Застосовувати знання та вміння для надання ПМД та невідкладної допомоги. ПРН 25. Уміння транспортувати пацієнта в різних ситуаціях.

	ПРН 26. Уміння забезпечувати санітарно-протиепідемічний режим. ПРН 27. Уміння проводити заходи особистої гігієни. ПРН 29. Уміння проводити контроль харчування дітей різних вікових груп. ПРН 30. Уміння визначати показники функціонального стану організму та заходи щодо їхньої стабілізації. ПРН 31. Уміння застосовувати найпростіші методи фізіотерапії. ПРН 32. Уміння виписувати, зберігати та застосовувати лікарські засоби та вироби медичного призначення. ПРН 33. Уміння організовувати робоче місце, керуючись діючими наказами та нормативними документами України. ПРН 34. Уміння забезпечувати особисту безпеку при роботі з пацієнтами. ПРН 35. Уміння проводити підготовку пацієнта, взяття і направлення матеріалу на лабораторне та інструментальне дослідження. ПРН 36. Уміння здійснювати догляд за новонародженою дитиною та дитиною 1-го року життя. ПРН 37. Уміння використовувати реабілітаційні засоби при різних захворюваннях. ПРН 38. Уміння організовувати протиепідемічну роботу на ФАПі, здоровпункті, протиепідемічний захист військ. ПРН 39. Уміння проводити протигельмінтні заходи. ПРН 40. Уміння проводити профілактичні огляди. ПРН 41. Уміння організовувати протиепідемічну роботу в осередках інфекцій. ПРН 42. Уміння здійснювати специфічну та неспецифічну профілактику захворювань та попередження їх ускладнень. ПРН 43. Уміння контролювати роботу підпорядкованого персоналу. ПРН 45. Уміння проводити санітарно-просвітницьку роботу серед населення. ПРН 48. Уміння оформлювати медичну документацію. ПРН 49. Уміння обчислювати показники здоров'я населення. ПРН 50. Уміння проводити медично-облікову звітність згідно затверджених форм МОЗ України.
Формування суджень	ПРН 51. Здатність аналізувати результати суб'єктивного та об'єктивного обстеження . ПРН 52. Здатність оцінювати результати теоретичних знань та практичних умінь для постановки попереднього діагнозу. ПРН 53. Здатність аргументовано визначати показники функціонального стану організму та проводити заходи щодо їхньої стабілізації. ПРН 54. Здатність аналізувати результати лабораторних та інструментальних досліджень для підтвердження діагнозу. ПРН 55. Здатність аналізувати та прогнозувати заходи по виникненню захворювань та їхніх ускладнень. ПРН 56. Здатність визначати і оцінювати фактори, які впливають на здоров'я населення України. ПРН 57. Здатність визначати фактори ризику навколишнього середовища та забезпечувати особисту безпеку при роботі з пацієнтами.

РОБОТА В ДИТЯЧІЙ ПОЛІКЛІНІЦІ

Здобувачі освіти під контролем дільничного педіатра здійснюють прийом дітей, самостійно проводять огляд дітей, антропометрію, збирають анамнез, обстежують, оцінюють стан дитини, фізичний та психомоторний розвиток; дають рекомендації щодо вигодовування, профілактики рахіту, гіпотрофії, діатезу, анемії та інфекційних захворювань; проводять допологовий патронаж, первинний патронаж новонароджених, патронаж дітей першого року життя, відвідування хворих дітей, дають відповідні рекомендації.

У кабінеті профілактичних щеплень здобувачі освіти проводять пробу Манту, профілактичні щеплення, оформлюють відповідну документацію, складають плани профілактичних щеплень і звіти, запрошують дітей на щеплення.

ПЕРЕЛІК ОБОВ'ЯЗКОВИХ ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК

1. Проведення прийому здорових і хворих дітей.
2. Проведення оцінки стану, встановлення діагнозу.
3. Збирання анамнезу.
4. Проведення загального огляду.
5. Проведення антропометрії.
6. Проведення оцінки фізичного та психомоторного розвитку дитини.
7. Проведення визначення добової та разової кількості їжі дітям першого року життя.
8. Проведення підрахунку частоти дихання та пульсу, визначення їх характеру.
9. Проведення вимірювання артеріального тиску та його реєстрація.
10. Призначення і розрахунок доз ергокальциферолу з метою профілактики та лікування рахіту.
11. Проведення патронажу допологового, до новонароджених і дітей грудного віку, хворих дітей.
12. Вдягання новонароджених.
13. Проведення ранкового туалету дитини грудного віку.
14. Проведення обробки пупкової ранки при омфаліті.
15. Планування та проведення профілактичних щеплень.
16. Проведення проби Манту, реєстрація та оцінка.
17. Узяття мазків з носа та зіва на мікрофлору.
18. Узяття калу для копрологічного та бактеріологічного досліджень, на яйця гельмінтів.
19. Узяття зіскрібка на ентеробіоз.
20. Збирання сечі для загального аналізу, за Нечипоренком, проба за Зимницьким.
21. Вимірювання температури тіла реєстрація та оцінка.
22. Проведення контрольного зважування.
23. Збирання крові для біохімічного дослідження.
24. Розведення антибіотиків і розрахунок дози.
25. Проведення ін'єкцій: підшкірних, внутрішньом'язових, внутрішньовенних.
26. Виписування направлень, довідок, рецептів (на молочну кухню, пільгових).
27. Заповнення документації (в дитячій поліклініці – дільнична)

- Історія розвитку дитини (форма № 112/о)
- Консультативний висновок спеціаліста (форма № 028/о)
- Виписка із медичної карти амбулаторного пацієнта (форма № 027/о)
- Карта профілактичних щеплень (форма № 063/о)
- Інформована згода та оцінка стану здоров'я особи або дитини одним з батьків або іншим законним представником дитини на проведення щеплення або туберкулінодіагностики (форма № 063-2/о).

РОБОТА В СТАЦІОНАРІ

Робочі місця здобувачів освіти: пост медичної сестри соматичних і спеціалізованих відділень, маніпуляційна, процедурний кабінет та кабінет функціональної діагностики.
Самостійна робота здобувачів освіти на кожному робочому місці здійснюється під контролем досвідчених медсестер.

Здобувачі освіти проводять огляд дітей, оцінюють їх фізичний і нервово-психічний розвиток, визначають тяжкість захворювання та обсяг заходів з догляду за хворими; беруть участь у наданні долікарської допомоги при невідкладних станах; здійснюють догляд за дітьми різних вікових груп; засвоюють специфіку роботи на різних ділянках (пост медсестри, маніпуляційна, процедурний кабінет); готують пацієнтів до різних обстежень і допомагають лікарю при їх проведенні; виконують призначення лікаря; проводять санітарно-освітню роботу серед батьків та дітей.

ПЕРЕЛІК ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК

1. Проведення прийому здорових і хворих дітей.
2. Проведення оцінки стану, встановлення діагнозу.
3. Збирання анамнезу.
4. Проведення загального огляду.
5. Проведення антропометрії.
6. Проведення оцінки фізичного та психомоторного розвитку дитини.
7. Визначення добової та разової кількості їжі дітям першого року життя.
8. Проведення підрахунку частоти дихання та пульсу, визначення їх характеру.
9. Проведення вимірювання артеріального тиску та його реєстрація.
10. Призначення і розрахунок доз ергокальциферолу з метою профілактики та лікування рахіту.
11. Одягання новонароджених.
12. Проведення туалету пупкової ранки.
13. Проведення ранкового туалету дитини грудного віку.
14. Узяття мазків з носа та зіва на мікрофлору.
15. Узяття калу для копрологічного та бактеріологічного досліджень, на яйця гельмінтів.
16. Узяття зіскрібка на ентеробіоз.
17. Відсмоктування слизу з верхніх дихальних шляхів.
18. Проведення ШВЛ і закритого масажу серця.
19. Вимірювання температури тіла.
20. Проведення контрольного зважування.
21. Застосування міхура з льодом і грілки.
22. Проведення догляду за кувезом.
23. Проведення інгаляцій киснем та лікарськими препаратами.
24. Проведення промивання шлунка.
25. Поставлення лікувальної та очисної клізм.
26. Узяття крові на біохімічне дослідження.
27. Розведення антибіотиків і розрахунок дози.
28. Проведення ін’єкцій: підшкірних, внутрішньом’язових, внутрішньовенних.
29. Проведення гігієнічної та лікувальної ванн.
30. Підготовка сумішей для годування та годування дітей з ложки, через зонд.
31. Закапування крапель у ніс, вуха, очі.
32. Накладання зігрівального компресу на вухо, грудну клітку.
33. Накладання гірчичників, проведення гірчичних обгортань.
34. Уведення газовідвідної трубки.

35. Збирання сечі для загального аналізу, за Нечипоренком, Зимницьким, на вміст цукру.
36. Розкладання та видача лікарських засобів.
37. Заповнення документації медичної сестри педіатричного відділення:

- Листок обліку руху пацієнта і ліжкового фонду стаціонару (форма №007/о)
- Медична карта стаціонарного пацієнта (форма № 003/о, історія хвороби)
- Температурний листок (форма № 004/о)
- Виписка із медичної карти стаціонарного пацієнта (форма № 027/о)
- Консультативний висновок спеціаліста (форма № 028/о)
- Направлення в лабораторії та результати обстежень (форма № 200/о)
- Журнал обліку маніпуляцій та процедур (форма № 029/о).

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ДИФЕРЕНЦІЙОВАНОГО ЗАЛІКУ

1. Анатомо-фізіологічні особливості новонародженого. Характеристика та ознаки.
2. Фізіологічні стани новонароджених.
3. Характеристика та ознаки недоношеного новонародженого.
4. Функціональні особливості органів і систем недоношеного новонародженого. Вигодовування та зігрівання.
5. Фізичний розвиток дитини.
6. Анатомо-фізіологічні особливості нервової системи. Нервово-психічний розвиток дитини.
7. Характеристика грудного вигодовування. Переваги грудного вигодовування. Види й терміни введення підгодовування.
8. Характеристика змішаного вигодовування. Протипоказання й утруднення при грудному вигодовуванні.
9. Характеристика штучного вигодовування. Молочні суміші. Гіпогалактія та її профілактика.
10. Харчування дітей віком понад 1 рік. Контроль за харчуванням у дитячому дошкільному закладі.
11. Анатомо-фізіологічні особливості шкіри. Захворювання шкіри в новонародженого.
12. Хвороби пупка. Лікування. Догляд.
13. Асфіксія новонароджених. Клінічна картина. Лікування. Догляд. Профілактика.
14. Пологові травми. Внутрішньочерепна пологова травма. Клінічна картина. Лікування. Догляд. Профілактика.
15. Гіповітамінози. Рахіт. Етіологія. Клінічна картина.
16. Анатомо-фізіологічні особливості кісткової системи. Профілактика і лікування хворих на рахіт.
17. Гіпокальціємічний синдром. Клінічна картина. Лікування. Профілактика.
18. Гострі розлади травлення у дітей раннього віку. Клінічна картина. Лікування. Профілактика. Догляд.
19. Аномалії конституції. Ексудативно-катаральний діатез. Клінічна картина. Лікування. Профілактика. Догляд.
20. Анатомо-фізіологічні особливості ротової порожнини. Стоматит. Клінічна картина. Лікування. Догляд. Профілактика.
21. Аскаридоз. Клінічна картина. Лікування. Профілактика.
22. Ентеробіоз. Клінічна картина. Лікування. Профілактика.
23. Трихоцефальоз. Клінічна картина. Лікування. Профілактика.
24. Анатомо-фізіологічні особливості органів дихання. Стенозувальний ларинготрахеобронхіт. Етіологія. Клінічна картина. Невідкладна медична допомога.
25. Фолікулярна ангіна. Етіологія. Клінічна картина. Лікування. Догляд. Профілактика.
26. Гострий бронхіт. Етіологія. Клінічна картина. Лікування. Профілактика.
27. Анатомо-фізіологічні особливості легень. Гостра пневмонія в дітей раннього віку. Етіологія, Клінічна картина, лікування вогнищевої пневмонії. Догляд.

28. Особливості перебігу пневмонії у новонароджених і недоношених новонароджених. Етіологія. Клінічна картина. Лікування. Догляд.
29. Бронхіальна астма. Етіологія. Клінічна картина. Лікування. Профілактика. Диспансерний нагляд.
30. Анатомо-фізіологічні особливості органів кровообігу. Природжені вади серця, судин. Етіологія. Клінічна картина. Лікування. Профілактика. Догляд.
31. Ревматизм. Характеристика. Етіологія. Класифікація. Лікування. Догляд. Профілактика.
32. Геморагічний васкуліт. Етіологія. Клінічна картина. Лікування. Профілактика.
33. Тромбоцитопенічна пурпура. Етіологія. Клінічна картина. Лікування. Профілактика.
34. Гемофілія. Етіологія. Клінічна картина. Лікування. Профілактика. Догляд.
35. Анатомо-фізіологічні особливості сечових органів. Гострий пієлонефрит. Клінічна картина. Лікування. Профілактика. Догляд.
36. Гострий гломерулонефрит. Клінічна картина. Лікування. Догляд. Профілактика.
37. Анатомо-фізіологічні особливості ендокринних залоз (залоз внутрішньої секреції). Цукровий діабет. Етіологія. Клінічна картина. Лікування. Профілактика. Догляд.
38. Імунопрофілактика інфекційних хвороб. Календар профілактичних щеплень.
39. ГРВІ. Клінічна картина. Лікування. Профілактика. Догляд.
40. Туберкульоз. Характеристика. Специфічна профілактика.
41. Рання туберкульозна інтоксикація. Клінічна картина. Лікування. Неспецифічна профілактика туберкульозу.
42. Первинний туберкульозний комплекс. Туберкульоз внутрішньогрудних лімфовузлів. Клінічна картина. Туберкулінодіагностика.
43. Дифтерія. Характеристика. Дифтерія мигдаликів. Епідеміологія. Клінічна картина. Ускладнення. Лікування. Заходи в осередку інфекції.
44. Дифтерія гортані. Епідеміологія. Клінічна картина. Лікування. Заходи в осередку інфекції.
45. Кашлюк. Характеристика. Епідеміологія. Клінічна картина. Ускладнення. Лікування. Профілактика. Догляд. Заходи в осередку інфекції.
46. Кір. Характеристика. Епідеміологія. Клінічна картина. Ускладнення. Лікування. Догляд. Профілактика. Заходи в осередку інфекції.
47. Краснуха. Характеристика. Епідеміологія. Клінічна картина. Лікування. Профілактика.
48. Скарлатина. Характеристика. Етіологія. Епідеміологія. Клінічна картина. Ускладнення. Лікування. Профілактика. Заходи в осередку інфекції.
49. Вітряна віспа. Характеристика. Епідеміологія. Клінічна картина. Ускладнення. Лікування. Профілактика. Заходи в осередку інфекції.
50. Епідемічний паротит. Характеристика. Епідеміологія.
51. Менінгококова інфекція. Характеристика. Епідеміологія. Клінічна картина. Лікування. Профілактика. Заходи в осередку інфекції.
52. Кишкові інфекції у дітей. Епідеміологія. Клінічна картина. Лікування. Профілактика. Заходи в осередку інфекції.
53. СНІД. Етіологія. Клінічна картина. Епідеміологія. Лікування. Профілактика.
54. Проведення обстеження та надання допомоги дітям при розладах дихання.
55. Проведення обстеження та надання допомоги дітям при серцево-судинних захворюваннях (шоки, аритмії).
56. Проведення обстеження та надання допомоги дітям при патології нервової системи.
57. Проведення обстеження та надання допомоги дітям при анафілактичному шоці.
58. Проведення антропометрії.
59. Проведення визначення добової та разової кількості їжі дітям першого року життя.
60. Проведення підрахунку частоти дихання та пульсу, визначення їх характеру.
61. Проведення вимірювання артеріального тиску та його реєстрація.
62. Призначення і розрахунок доз ергокальциферолу з метою профілактики та лікування рахіту.
63. Одягання новонароджених.

64. Проведення обробки пупкової ранки при омфаліті.
65. Проведення ранкового туалету дитини грудного віку.
66. Проведення профілактичних щеплень.
67. Проведення проби Манту, реєстрація та оцінка.
68. Узяття мазків з носа та зіва на мікрофлору.
69. Узяття калу для копрологічного та бактеріологічного досліджень, на яйця гельмінтів.
70. Узяття зіскрібка на ентеробіоз.
71. Збирання сечі для загального аналізу, за Нечипоренком та Зимницьким.
72. Вимірювання температури тіла реєстрація та оцінка.
73. Проведення контрольного зважування.
74. Узяття крові на біохімічне дослідження.
75. Розведення антибіотиків і розрахунок дози.
76. Проведення ін'єкцій: підшкірних, внутрішньом'язових, внутрішньовенних.
77. Проведення відсмоктування слизу з верхніх дихальних шляхів.
78. Проведення ШВЛ і закритого масажу серця.
79. Застосування міхура з льодом і грілки.
80. Проведення догляду за кувезом.
81. Проведення інгаляцій киснем та лікарськими препаратами.
82. Проведення промивання шлунка.
83. Поставлення лікувальної та очисної клізми.
84. Закапування крапель у ніс, вуха, очі.
85. Накладання зігрівального компресу на вухо, грудну клітку.
86. Уведення газовідвідної трубки.

3.4. ВІДДІЛЕННЯ АКУШЕРСЬКО-ГІНЕКОЛОГІЧНОГО ПРОФІЛЮ

Здобувачі освіти повинні знати:

- організацію акушерсько-гінекологічної допомоги населенню, чинні накази та інструкції, які регламентують роботу відділень акушерсько-гінекологічного профілю;
- перебіг фізіологічної та патологічної вагітності, методи профілактики ускладнень вагітності, методику обстеження і догляду за вагітними, критерії показань до госпіталізації і транспортування вагітних;
- класифікацію, етіологію, патогенез, симптоматику захворювань. Принципи лікування;
- організацію проведення профілактичних оглядів вагітних;
- групи ризику гінекологічних пацієнтів з онкологічною патологією;
- методи обстеження пацієнтів гінекологічного профілю;
- принципи профілактики захворювань.

Здобувачі освіти повинні вміти:

- проводити суб'єктивне і об'єктивне обстеження вагітної і хворої жінки, оцінювати їх стан;
- володіти маніпуляційною технікою та виконувати обов'язкові практичні навички;
- надавати невідкладну медичну долікарську допомогу

Загальні компетентності	ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу інформації. ЗК 2. Здатність до планування та організації власної діяльності, здатність оцінювати та забезпечувати якість виконаних робіт. ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК 4. Здатність використовувати інформаційні та комунікативні технології. ЗК 5. Здатність до міжособистісної взаємодії. ЗК 6. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях. ЗК 7. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми, генерувати ідеї. ЗК 8. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів). ЗК 9. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації. ЗК 10. Здатність спілкуватися іноземною мовою в межах певного професійного мінімуму.
Спеціальні (фахові) компетентності	ФК 1. Здатність використовувати у професійній діяльності знання нормативно-правових, законодавчих актів України та наказів МОЗ України, матеріалів ВООЗ, Європейських протоколів, Конституції України. ФК 2. Використовувати теоретичні знання та практичні уміння у результаті вивчення циклу професійної та практичної підготовки здобувачів освіти повинен знати: основні положення догляду за хворими та медичну маніпуляційну техніку, проблеми пацієнтів різних вікових груп та шляхи їх вирішення, методи обстеження пацієнтів; особливості підготовки до обстеження та догляду за пацієнтами після їх проведення; клінічну картину захворювань, принципи лікування, профілактики, надання невідкладної допомоги. ФК 3. Здатність проводити суб'єктивне обстеження та аналіз отриманих даних. ФК 4. Здатність проводити загальний огляд, пальпацію, перкусію, аускультацію та аналіз отриманих даних. ФК 5. Здатність проводити обстеження органів дихання, серцево-судинної системи та аналіз отриманих даних. ФК 6. Здатність проводити обстеження шкіри й органів чуття та аналіз отриманих даних. ФК 7. Здатність проводити обстеження органів травлення й ендокринної системи та аналіз отриманих даних. ФК 8. Здатність проводити обстеження сечової та статевої систем та аналіз отриманих даних. ФК 9. Здатність проводити обстеження нервово-психічної системи та аналіз отриманих даних. ФК 10. Здатність проводити обстеження опорно-рухового апарату та аналіз отриманих даних. ФК 11. Здатність проводити обстеження вагітної. ФК 12. Здатність проводити обстеження роділлі та породіллі. ФК 13. Здатність проводити гінекологічне обстеження пацієнтки. ФК 14. Здатність проводити обстеження та догляд доношеної та недоношеної новонародженої дитини. ФК 15. Здатність проводити обстеження та догляд дітей різних вікових груп. ФК 16. Здатність проводити додаткові методи обстеження. ФК 17. Здатність проводити постановку попереднього діагнозу. ФК 18. Здатність надавати ПМД та невідкладну допомогу.

	ФК 19. Здатність приймати фізіологічні пологи. ФК 20. Здатність проводити консультування пацієнтів з питань планування сім'ї. ФК 21. Здатність проводити транспортування пацієнта в різних ситуаціях. ФК 22. Здатність забезпечувати заходи санітарно-протиепідемічного режиму. ФК 23. Здатність проводити заходи особистої гігієни. ФК 24. Здатність проводити раціональне та лікувальне харчування пацієнта. ФК 25. Здатність визначати показники фізичного й функціонального стану організму та заходи щодо їх стабілізації. ФК 26. Здатність виписувати, зберігати та застосувати фармакологічні засоби та вироби медичного призначення. ФК 27. Здатність проводити підготовку пацієнта до взяття і направлення матеріалу на лабораторне та інструментальне дослідження. ФК 28. Здатність забезпечити виконання лікарських призначень. ФК 29. Здатність проводити специфічну та неспецифічну профілактику захворювань та їх ускладнень. ФК 30. Здатність організовувати протиепідемічну роботу в осередках інфекції. ФК 31. Здатність проводити профілактичні огляди різних груп населення. ФК 32. Здатність здійснювати поточний санітарний нагляд. ФК 33. Здатність проводити санітарно-просвітню роботу серед населення. ФК 34. Здатність організовувати робоче місце, керуючись діючими нормативними документами. ФК 35. Здатність організовувати роботу медичного пункту батальйону під час бойових дій і в міжбойовий період. ФК 36. Здатність контролювати роботу підпорядкованого персоналу. ФК 37. Здатність оформлювати медичну документацію. ФК 38. Здатність проводити щеплення. ФК 39. Здатність проводити медичну облікову звітність згідно затверджених форм МОЗ України.
ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ	
Знання та розуміння	ПРН 1**.** Знання нормативно-правових, законодавчих актів України та наказів МОЗ України, матеріалів ВООЗ, Європейських протоколів, Конституції України. Знання з філософії, соціології та медичної соціології, основи права в охороні здоров'я, іноземної мови (за професійним спрямуванням), впливу фізичного виховання на функціональний стан органів і систем організму людини та основ фізичної культури, української мови (за професійним спрямуванням), історії України, економічної теорії, культурології. Знання та розуміння галузей права (цивільного, адміністративного, господарського, сімейного та карного Конституції України). Знання з основ латинської мови та медичної термінології, медичної інформатики, анатомії людини, фізіології, медичної біології, мікробіології, медичної хімії, основ біологічної фізики та медичної апаратури, основ профілактичної медицини, основ загальної та медичної психології, охорони праці та безпеки життєдіяльності, патоморфології та патофізіології, фармакології та медичної рецептури, соціальної медицини та організації охорони здоров'я.

	ПРН 2. Знання основних положень догляду за пацієнтами та медичної маніпуляційної техніки, проблем пацієнтів різних вікових груп та шляхи їх вирішення, методів обстеження пацієнтів; особливостей підготовки до обстеження та догляду за пацієнтами після їх проведення; клінічної картини захворювань, принципів лікування, профілактики, надання невідкладної допомоги.
	ПРН 30. Уміння визначати показники функціонального стану організму та заходи щодо їх стабілізації. ПРН 31. Уміння проводити специфічну та неспецифічну профілак- тику захворювань та їх ускладнень. ПРН 32. Уміння організовувати протиепідемічну роботу в осеред-ках інфекції, протиепідемічний захист військ. ПРН 33. Уміння проводити профілактичні огляди різних груп населення. ПРН 34. Уміння здійснювати поточний санітарний нагляд. ПРН 35. Уміння організовувати робоче місце, керуючись діючими нормативними документами України. ПРН 36. Уміння проводити санітарно-просвітню роботу серед населення. ПРН 37. Уміння організовувати роботу медичного пункту батальйону під час бойових дій і в міжбойовий період. ПРН 38. Уміння оформлювати медичну документацію. ПРН 39. Уміння контролювати роботу підпорядкованого персоналу. ПРН 40. Уміння проводити медичну облікову звітність згідно затверджених форм МОЗ України
Застосування знань та розуміння	ПРН 3. Уміння проводити суб'єктивне обстеження та аналіз отриманих даних. ПРН 4. Уміння проводити загальний огляд, пальпацію, перкусію, аускультацію та аналіз отриманих даних. ПРН 5. Уміння проводити обстеження органів дихання й серцево-судинної систем та аналіз отриманих даних. ГІРН 6. Уміння проводити обстеження шкіри й органів чуття та аналіз отриманих даних. ПРН 7. Уміння проводити обстеження системи органів травлення й ендокринної системи та аналіз отриманих даних. ПРН 8. Уміння проводити обстеження сечової та статевої систем та аналіз отриманих даних. ПРН 9. Уміння проводити обстеження нервово-психічної системи та аналіз отриманих даних. ПРН 10. Уміння проводити обстеження опорно-рухового апарату та аналіз отриманих даних. ПРН 11. Уміння проводити обстеження вагітної. ПРН 12. Уміння проводити обстеження роділлі та породіллі. ПРН 13. Уміння проводити гінекологічне обстеження пацієнтки. ПРН 14. Уміння проводити обстеження та догляд доношеної та недоношеної дитини. ПРН 15. Уміння проводити обстеження та догляд дітей різних вікових груп. ПРН 16. Уміння проводити додаткові методи обстеження. ПРН 17. Уміння застосовувати знання та вміння для постановки попереднього діагнозу. ПРН 18. Уміння застосовувати знання та вміння для надання ПМД та невідкладної допомоги. ПРН 19. Уміння приймати фізіологічні пологи.

	ПРН 20. Уміння проводити консультування пацієнтів з питань планування сім'ї. ПРН 21. Уміння проводити транспортування пацієнта в різних ситуаціях. ПРН 22. Уміння забезпечувати заходи санітарно- протиепідемічного режиму. ПРН 23. Уміння проводити заходи особистої гігієни пацієнта. ПРН 24. Уміння проводити раціональне та лікувальне харчування пацієнта. ПРН 25. Уміння проводити фізіотерапевтичні процедури. ПРН 26. Уміння застосовувати найпростіші методи фізіотерапії. ПРН 27. Уміння виписувати, зберігати та застосовувати фармакологічні засоби та вироби медичного призначення. ПРН 28. Уміння проводити підготовку пацієнта, взяття і направлення матеріалу на лабораторне та інструментальне дослідження. ПРН 29. Уміння забезпечити виконання лікарських призначень в умовах ЛПЗ.
Формування суджень	ПРН 41. Здатність аналізувати результати суб'єктивного та об'єктивного обстеження відповідно до чинного законодавства та медичних протоколів. ПРН 42. Оцінювати результати теоретичних знань та практичних умінь для постановки попереднього діагнозу. ПРН 43. Аргументовано визначати показники функціонального стану організму та проводити заходи щодо їх стабілізації. ПРН 44. Здатність аналізувати результати лабораторних та інструментальних досліджень для підтвердження діагнозу. ПРН 45. Здатність аналізувати та прогнозувати заходи по виникненню захворювань та їхніх ускладнень. ПРН 46. Оцінювати важливість і демонструвати здатність до організації робочого місця керуючись діючими нормативними документами України. ПРН 47. Оцінювати важливість і демонструвати здатність до організації роботи медичного пункту батальйону під час бойових дій і в міжбойовий період.

РОБОТА В ГІНЕКОЛОГІЧНОМУ ВІДДІЛЕННІ

Робочі місця здобувачів освіти: медсестринський пост гінекологічного відділення, маніпуляційний та процедурний кабінети гінекологічного відділення.

Здобувачі освіти вивчають режим роботи відділення, посадові обов'язки на кожному робочому місці.

Готують маніпуляційний, процедурний кабінети, та малу операційну до роботи.

Здобувачі освіти оглядають з лікарем пацієнтів гінекологічного профілю, беруть участь у проведенні:

- обстеження (здійснюють підготовку хворої жінки до взяття піхвових мазків):
- місцевих методів лікування пацієнтів гінекологічного профілю (виконують спринцювання, піхвові ванночки, тампони з мазями);
- асистують при проведенні гінекологічних маніпуляцій та малих операцій.

ПЕРЕЛІК ОБОВ'ЯЗКОВИХ ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК

1. Збирання загального та гінекологічного анамнезу.
2. Узяття мазків на бактеріоскопічне та цитологічне дослідження.
3. Проведення огляду та пальпації грудних залоз.
4. Проведення піхвових ванночок, спринцювань, уведення тампонів із мазями, уведення в піхву порошкоподібних лікарських засобів.
5. Підготовка медичних інструментів для взяття матеріалу на біопсію та оформлення направлення на гістологічне дослідження.
6. Скласти набір медичних інструментів для діагностичного вишкрібання та зондування порожнини матки.
7. Скласти набір медичних інструментів для пункції черевної порожнини через заднє склепіння піхви.

РОБОТА В ЖІНОЧІЙ КОНСУЛЬТАЦІЇ

Робочі місця здобувачів освіти: на прийомі з лікарем, у маніпуляційній, процедурному кабінеті. Здобувачі освіти допомагають лікарю під час прийому, здійснюють прийом вагітних і пацієнтів жінок, обстежують вагітних, збирають анамнез, вимірюють артеріальний тиск, визначають масу тіла, зріст, зовнішні розміри таза, висоту стояння дна матки, обвід живота, проводять пальпацію плода, оформляють «Індивідуальну карту вагітної та породіллі» та «Обмінну карту вагітної», оформляють направлення вагітної на обстеження. Визначають терміни вагітності, допологової відпустки та пологів, виявляють фактори ризику та визначають групи ризику вагітних, оформляють направлення в стаціонар, беруть участь у проведенні занять з психопрофілактичної підготовки вагітних до пологів, проводять бесіди з вагітними.

Здобувачі освіти оглядають з лікарем пацієнтів гінекологічного профілю, беруть участь у проведенні обстеження, визначають диспансерну групу гінекологічних пацієнтів, оформляють медичні карти диспансерного пацієнта, виписують рецепти, проводять профілактичний огляд жінок, огляд шкіри та слизових оболонок, огляд грудних залоз, беруть участь у проведенні піхвового дослідження і взятті мазків для цитологічного дослідження, оформляють «Журнал онкопрофоглядів»

ПЕРЕЛІК ОБОВ'ЯЗКОВИХ ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК

1. Оформлення документації (ф. № 111-о, ф. № 113-о, ф. № 025-о, ф. № 025-2-о, ф. № 30-о).
2. Оформлення направлень на аналізи.
3. Вимірювання зовнішніх розмірів таза.
4. Вимірювання висоти стояння дна матки та обводу живота.
5. Проведення зовнішнього акушерського обстеження.
6. Проведення аускультації серцебиття плода.
7. Огляд шийки матки та піхви за допомогою піхвових дзеркал.
8. Техніка бімануального дослідження.
9. Узяття мазків з піхви на бактеріоскопічне (ступінь чистоти), гормональне та цитологічне дослідження, оформлення направлень у лабораторію.
10. Узяття вмісту піхви для бактеріологічного дослідження.
11. Визначення термінів вагітності, допологової відпустки та пологів.
12. Визначення групи ризику вагітних.
13. Проведення огляду та пальпації грудних залоз.
14. Проведення бесід на теми психопрофілактичної підготовки вагітних до пологів.

ПЕРЕЛІК ТЕОРЕТИЧНИХ ПИТАНЬ ДО ДИФЕРЕНЦІЙОВАНОГО ЗАЛІКУ

1. Особливості та значення анамнезу в гінекології, методика збирання анамнезу.
2. Методика і значення гінекологічного дослідження. Додаткові методи дослідження в гінекології (інструментальні).
3. Неправильні положення матки: причини, клінічні прояви, діагностика, профілактика.
4. Порушення менструального циклу (за типом дисфункційних маткових кровотеч): етіологія, клінічні прояви, діагностика, профілактика. Порушення менструального циклу (за типом аменореї): етіологія, клінічні прояви, діагностика, профілактика.
5. Запальні хвороби жіночих статевих органів специфічної та неспецифічної етіології: Клінічна картина, діагностика, лікування.
6. Пухлини. Характеристика злоякісних та доброякісних пухлин. Онкологічна служба в Україні. Доброякісні пухлини матки та яєчників: клінічна картина, діагностика, принципи лікування.
7. Злоякісні пухлини жіночих статевих органів: стадії поширення, клінічна картина, діагностика, значення біопсії, принципи комбінованого лікування.
8. Позаматкова вагітність: причини, клінічна картина, діагностика, лікування, невідкладна медична допомога.
9. Апоплексія яєчників, перекрут ніжки кісти та кістома яєчника: клінічна картина, діагностика, невідкладна медична допомога.
10. Хірургічне лікування в гінекології: підготовка пацієнтів до операції, догляд за післяопераційними пацієнтами.
11. Будова таза. Розміри таза та їх вимірювання. Діагностика вагітності в ранні та пізні терміни.
12. Гестози вагітних: поняття, класифікація.
13. Невиношування вагітності: причини мимовільного аборту, клінічні стадії, тактика. Передчасні пологи: особливості ведення.
14. Кровотечі в другій половині вагітності.
15. Вузький таз: поняття, класифікація, діагностика, особливості ведення пологів. Клінічна оцінка таза під час пологів.
16. Тазове передлежання плода: класифікація, ускладнення в пологах, особливості ведення вагітності та пологів.
17. Багатоплідна вагітність: діагностика, ускладнення, ведення пологів.
18. Септичні післяпологові захворювання: класифікація, причини, діагностика, клінічні прояви, профілактика.
19. Розрив матки: класифікація, причини, клінічна картина загрозливого розриву матки та розриву, який стався. Тактика фельдшера.

3.5. РОБОТА НА ЕСТРЕНІЙ МЕДИЧНІЙ ДОПОМОЗІ

Здобувачі освіти повинні знати:

- посадові обов'язки фельдшера екстреної медичної допомоги, чинні накази та інструкції, які регламентують роботу ЕМД;
- посиндромну діагностику захворювань і ускладнень, методику обстеження, експрес — діагностику, обсяг долікарської допомоги при невідкладних станах, ушкодженнях;
- права й обов'язки фельдшера на місцях нещасних випадків згідно з чинним законодавством.

Здобувачі освіти повинні вміти:

- діагностувати гострі раптові захворювання, загрозливі стани, визначати вид екстреної допомоги;

- надати повний обсяг невідкладної долікарської допомоги при термінальних станах, гострих травмах, ушкодженнях;
- транспортувати і госпіталізувати пацієнтів, потерпілих;
- володіти маніпуляційною технікою та самостійно виконувати обов'язкові практичні навички.

Під час роботи на станції екстреної допомоги здобувачі освіти закріплюються щоденно за бригадою екстреної медичної допомоги для виїздів. Робота проводиться під контролем завідувача ЕМД, чергових лікарів. Здобувачі освіти беруть участь у комплектуванні укладки фельдшера виїзної бригади для надання невідкладної допомоги, у викликах та надають невідкладну допомогу пацієнтам вдома при гострих раптових захворюваннях, невідкладних станах та нещасних випадках, транспортують і госпіталізують пацієнтів, констатують смерть, транспортують трупи в морг, заповнюють облікову і звітну документацію.

В оперативному відділі здобувачі освіти знайомляться з роботою відділу та беруть участь у його роботі:

- приймають виклики від населення,
- передають виклики на виконання по спеціальних (внутрішніх) лініях телефонного зв'язку чи по радіостанції відділу виїзній бригаді, яка перебуває в дорозі;
- ознайомлюються з документацією медичної евакуації, вахтового журналу, старшого диспетчера.

При проходженні практики в складі ***бригад екстреної медичної допомоги*** здобувачі освіти бере активну участь у наданні невідкладної медичної допомоги при гострих раптових захворюваннях, невідкладних станах і нещасних випадках пацієнтам удома, реанімаційної та анестезіологічної допомоги, при роботі під час катастроф і аварій. Особливу увагу приділяють першій допомозі при гострому порушенні мозкового кровообігу.

У складі спеціалізованої педіатричної бригади добувачі освіти поглиблює знання з тактики фельдшера щодо надання допомоги дітям із синдромом утрудненого дихання, при кровотечах та болю в животі.

Під час практики самостійно працює як фельдшер інфекційного відділення, де вдосконалює знання з ізоляції інфекційних пацієнтів та санітарної обробки в машинах екстреної допомоги, пацієнтів із гострою дизентерією, токсичною дизентерією, при виявленні чи за підозри на захворювання особливо небезпечної інфекції.

Майбутній фельдшер має бути максимально наближений до умов надання акушерської допомоги жінкам під час пологів за межами стаціонару, знати особливості ведення таких пологів, знати акушерську патологію, засоби зупинення кровотечі зі статевих органів різної етіології. За час проходження практики здобувачі освіти вдосконалюють знання фельдшера при наданні термінової допомоги жінкам з позаматковою вагітністю.

Проходячи практику, здобувачі освіти беруть участь у транспортуванні і госпіталізації пацієнтів, констатують смерть, транспортують трупи в морг, заповнюють облікову і звітну документацію.

ПЕРЕЛІК ОБОВ'ЯЗКОВИХ ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК

1. Суб'єктивне і об'єктивне обстеження пацієнтів.
2. Визначення стану, встановлення діагнозу.
3. Визначення виду невідкладної допомоги.
4. Надання екстреної допомоги при невідкладних станах.
5. Транспортування пацієнтів, поранених та потерпілих.
6. Запис електрокардіограми.
7. Промивання шлунка.
8. Парентеральне введення ліків.
9. Виписування медикаментів та перев'язного матеріалу.
10. Переливання кровозамінників.

11. Зупинення кровотечі.
12. Накладання транспортних шин.
13. Накладання пов'язок.
14. Проведення місцевого знеболення при переломі.
15. Оброблення ран, накладання швів на рану.
16. Вправляння вивихів пальців і нижньої щелепи.
17. Проведення передньої та задньої тампонади носа при кровотечі.
18. Видалення сторонніх тіл кон'юнктиви.
19. Асистування при венесекції.
20. Проведення серцево-легеневої реанімації.
21. Користування апаратами АН-8, КІ-3 та ін., заміна балонів.
22. Оформлення документації.

ПИТАННЯ ДО ДИФЕРЕНЦІЙОВАНОГО ЗАЛІКУ

I. Надання невідкладної медичної допомоги при загрозливих станах при захворюваннях органів дихання, органів системи кровообігу, травлення, нирок і сечовивідних шляхів, ендокринних захворюваннях та гострих алергійних станах у дорослих і дітей.

II. Надання акушерської допомоги роділлям під час пологів поза стаціонаром. Надання невідкладної медичної допомоги вагітним з тяжкими формами гістозу, кровотечами під час вагітності, із загрозою розриву матки, пацієнтам гінекологічного профілю з порушеною позаматковою вагітністю, апоплексією яєчника, перекрутом ніжки кістоми.

III. Надання термінової медичної допомоги при травмах, кровотечах, опіках, відмороженнях, гострих захворюваннях черевної порожнини.

IV. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Із метою набуття здобувачами освіти під час практики умінь та навичок самостійно розв'язувати виробничі, наукові і організаційні завдання та активізувати їхню діяльність, розширити світогляд, підвищити ініціативу здобувачам освіти пропонується виконати такі індивідуальні завдання:

- проводити профорієнтаційну роботу серед працюючої молоді в лікувально-профілактичних установах та школах за місцем проходження практики;
- вивчати структуру захворювань у місцях проходження практики (збирати статистичні дані з окремих патологічних одиниць), враховуючи дані сучасної екологічної ситуації.

V. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ:

- виконати програму практики;
- вивчити функціональні обов'язки, які закріплені за здобувачами освіти на їхніх робочих місцях;
- опрацювати інструкції з техніки безпеки;
- вивчити зразки заповнення медичної документації;
- вести щоденники згідно з вимогами;
- виконувати всі обов'язки здобувача освіти під час практики.

VI. ФОРМИ І МЕТОДИ КОНТРОЛЮ:

- проводити під час практики чітку систему змінного та підсумкового контролю виконання програми практики;
- проводити після закінчення певного розділу практики побригадно окремий контроль (тестовий контроль, розв'язання ситуаційних задач з невідкладних станів, виконання маніпуляцій, заміри, практичних навичок згідно з листком призначення і т. ін.);

• методичний та безпосередній керівники практики повинні стежити за дисципліною практикантів, виконанням графіка проходження практики, щоденно здійснювати контроль за веденням щоденників (їхнім змістом, якістю оформлення, відповідністю програмі).

Критерії підсумкового модульного оцінювання знань здобувачів освіти

Комп'ютерне тестування. Демонстрація практичних навичок	**Критерії оцінювання**
«5»	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час відповіді та письмових завдань, використовуючи обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив тестові завдання (90-100%). При демонстрації практичних навичок не допускають помилок.
«4»	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних та письмових відповідей, в основному демонструє практичні навички, використовуючи при цьому обов'язкову літературу при викладанні деяких питань і демонстрації практичних навичок не вистачає достатньої глибини та аргументації. При демонстрації практичних навичок допускаються неточності та незначні помилки. Правильно вирішив тестові завдання (80-90%).
«3»	В цілому володіє навчальним матеріалом, викладає його основний зміст. Під час усних та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу. При виконанні практичних навичок допускає помилки. Правильно вирішив тестові завдання (70-80%).
«2»	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, поверхнево його викладає. Допускає суттєві помилки при демонстрації практичних навичок, які можуть створити загрозу життя пацієнтові. Правильно вирішив тестові завдання (70%).

V. ВИМОГИ ДО ЗВІТУ, ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ ПРАКТИКИ

Звітними документами є щоденник, який містить текстовий і цифровий звіти про виконання програми практики.

Відповідно до Наказу МОЗ України №690 від 07.12.2005р. «Про затвердження Положення про організацію та проведення практики здобувачів освіти вищих медичних і фармацевтичних вищих навчальних закладів I-II рівнів акредитації» після проходження практики здобувачі освіти складають залік комісії, склад якої визначає заступник директора з навчально-виробничої роботи (завідувач практики) та затверджує директор навчального закладу. До складу комісії входять керівники практики від навчального закладу і від бази практики, викладачі спеціальних дисциплін. Залік з практики приймається на базах практики або у навчальному закладі.

Переддипломна практика - є завершальним етапом підготовки медичної сестри. Вона проводиться після закінчення теоретичного і практичного навчання з різних розділів медсестринства та успішного складання заліків, екзаменів які передбачені навчальним планом.

V. ВИКОРИСТАНІ ДЖЕРЕЛА

ХІРУРГІЧНИЙ ПРОФІЛЬ

Основна:

1. Хірургія: підручник / О.М.Кіт, І.С.Вардинець, О.Л.Ковальчук, А.О.Боб. - 2-ге вид., без змін.- Тернопіль: ТДМУ, 2016. - 644 с.
2. Медсестринство в хірургії: підручник / О.М.Кіт, А.О.Боб, С.О.Коноваленко. – 2-ге вид. переробл. і допов. - Тернопіль: ТДМУ, 2017. - 624 с.
   https://studfile.net/preview/3884566/
3. https://repository.tdmu.edu.ua/bitstream/handle/1/8945/Kit-sestry.pdf?sequence=1&isAllowed=y

Додаткова:

1. Усенко О.Ю., Хірургія: підручник/ О.Ю. Усенко, Г.В Білоус, Г.Й. Путинцева. – К.: ВСВ «Медицина», 2010. – 400 с.
2. Навчальний посібник з хірургії в модулях: навч. посібник/ К.М. Бобак, В.В. Киретів, А.І. Бобак та ін.; за ред.. Л.М. Ковальчука. – К.: Медицина, 2009. – 480 с.
3. Невідкладна хірургія органів черевної порожнини (стандарти організації та професійно орієнтовані алгоритми надання медичної допомоги) / За ред. Фоміна П.Д., Усенко О.Ю., Березницького Я.С. – К.: Бібліотека «Здоров'я України», 2018. — 354 с.
4. Посібник: ITLS – International Trauma Life Support / За ред. Дж.Е.кемпбел, M.D, FACEP, Рой Л. Алсон, PhD, MD, FACEP, FAAEM. – Краків: Практична медицина, 2020, -- 467 с.
5. Діючі Накази МОЗ і Протоколи надання хірургічної допомоги.
6. Скрипниченко Д.В. Хірургія: підручник. - К.: Вища шк., 1992. – 581 с.
7. *Роздольський І.В.* Невідкладні стани в хірургії: підручник, 2-ге вид., стер. — К.: Медицина, 2009. — 144 с.
8. *Хірургія* / Хіміч С.Д., Герич І.Д., Сипливий .О. та ін.; за ред. С.Д. Хіміча. — К.: Здоров'я, 2004.
9. *Шегедин М.Б., Шустакевич С.Ф.* Медсестринство в хірургії: навч. посібн. — К.: Медицина, 2008. — 120 с.
10. Губенко І.Я., Шевченко О.Т., Бразолій Л.П., Апшай В.Г. Медсестринський догляд за пацієнтом. - К.: Здоров'я, 2000. - 248 с.

Інформаційні ресурси:

https://pidru4niki.com/meditsina/
https://empendium.com/ua/chapter/B27.III.23..html
https://empendium.com/ua/itls

ПЕДІАТРИЧНИЙ ПРОФІЛЬ

1. Педіатрія з курсом інфекційних хвороб та основами імунопрофілактики: підручник / За ред. С.К. Ткаченко, Р.І. Поцюрка. — К.: Медицина, 2021 — 592 с
2. Практичні навички в педіатрії навчальний посібник К.: Медицина, 2018 — 296 с
3. Розширені реанімаційні заходи у дітей : ілюстрований навчальний посібник/ За ред. Я Борисенко —«Видавничо-поліграфічне підприємство «Фабрика друку», 2021— 152 с
4. Наказ МОЗ України від 18.05.2018 № 947 «Про внесення змін до Календаря профілактичних щеплень в Україні»
5. Невідкладні стани в педіатрії: навч. посіб. / За ред. Р.І. Поцюрка. — К.: ВСВ "Медицина", 2010. — 176 с.

6. Практикум з педіатрії в модулях: навч. посіб. / Н.О. Курдюмова, Т.Г. Поліщук. — К.: Медицина, 2011. — 160 с.
7. Курдюмова Н.О. Практичні навички в педіатрії - К.: Медицина, 2018
8. Тарасюк В.С., Кучанська Г.Б. Охорона праці в лікувально-профілактичних закладах. Безпека життєдіяльності: підручник. — К.: Медицина, 2010. — 488 с.
9. Наказ МОЗ України від 05.06.2019 № 1269 "Про затвердження та впровадження медико-технологічних документів зі стандартизації екстреної медичної допомоги"
10. Наказ МОЗ України від 14.09.2021 № 1945 "Про затвердження Уніфікованого клінічного протоколу первинної медичної допомоги «Інтегроване ведення хвороб дитячого віку»"

ВНУТРІШНЯ МЕДИЦИНА

Основна:

1. Децик Ю.І., Яворський О.Г., Нейко Є.М.: Пропедевтика внутрішньої медицини – К.: Медицина, 2020;
2. Сабадишин Р.О.: Внутрішня медицина – Нова книга, 2019;
3. Швед М.І.: Терапія – Тернопіль: Укрмедкнига, 2019;
4. Стюарт Г. Ралстон, Ян Д. Пенман, Марк В. Дж. Стрекен, Річард П. Гобсон: Медицина за Девідсоном: принципи і практика у 3 томах – К.: Медицина, 2021.
5. Крилюк В.О., Гур'єва С.О. Екстрена та невідкладна медична допомога, Клінічні маршрути (протоколи) пацієнта під час надання екстреної медичної допомоги на догоспітальному етапі, том IV – К. Ожива, 2020 – 298 с;
6. Баран С.В. Невідкладні стани у внутрішній медицині: підручник (ВНЗ – І-ІІІ р.а) 3-є видання – Медицина, 2015 – 136 с.;
7. Наказ МОЗ України від 05.06.2019 р. № 1269 «Про затвердження та впровадження медико-технологічних документів зі стандартизації екстреної медичної допомоги».

Додаткова:

1. Джон Р. Хемптон: ЕКГ у практиці – К.: ВСВ Медицина, 2018;
2. Мостовий Ю.М.: Сучасні класифікації та стандарти лікування розповсюджених захворювань внутрішніх органів. – Вінниця, 2011;
3. Стасишин О.С.: Медсестринство у внутрішній медицині – К.: ВСВ, Медицина, 2019;
4. Середюк Н.М., Вокалюк І.П.: Внутрішня медицина: Терапія: підручник /– К., 2010.

АКУШЕРСТВО ТА ГІНЕКОЛОГІЯ

1. Хміль С.В. Акушерство - Т.: Підручники і посібники, 2013
2. Бачинська І.І. Практикум з акушерства - К.: Медицина, 2018
3. Назарова І.Б. Невідкладні стани в акушерстві - К.: Медицина, 2006
4. Свистун Є.Л. Фізіологічне акушерство - Суми, 2012
5. Шатило В.Й. Практикум з фантомного акушерства - К.: Медицина, 2010
6. Хміль С.В. Гінекологія - Т.: Укрмедкнига, 2005
7. Хміль С.В. Гінекологія - Т.: Підручники і посібники, 2006
8. Валовіна А.М. Практикум з гінекології - К.: Медицина, 2019
9. Степанківська О.В. Гінекологія - К.: Медицина, 2010

ЕКСТРЕНА МЕДИЧНА ДОПОМОГА

1. Крилюк В.О., Гур'єва С.О. Екстрена та невідкладна медична допомога, Клінічні маршрути (протоколи) пацієнта під час надання екстреної медичної допомоги на догоспітальному етапі, том IV – К. Ожива, 2020 – 298 с;
2. Баран С.В. Невідкладні стани у внутрішній медицині: підручник (ВНЗ – І-ІІІ р.а) 3-є видання – Медицина, 2015 – 136 с.;

3. Наказ МОЗ України від 05.06.2019 р. № 1269 «Про затвердження та впровадження медико-технологічних документів зі стандартизації екстреної медичної допомоги».
4. Посібник: ITLS – International Trauma Life Support / За ред. Дж.Е.кемпбел, M.D, FACEP, Рой Л. Алсон, PhD, MD, FACEP, FAAEM. – Краків: Практична медицина, 2020, -- 467 с.
5. Посібник з домедичної допомоги та реанімації: навч. посібник/ Борисенко Я. В. та ін. – Суми: фабрика друку. – 2021. - 152с.
6. «Базова підтримка життя у дорослих» Я. Борисенко та ін.
7. «Базова підтримка життя у дітей2 Я. Борисенко
8. 2. Розширені реанімаційні заходи у дорослих – прості кроки повернення людини до життя.: посібник для медичних працівників незалежно від фаху, студентів медичних навчальних закладів будь-якого рівня акредитації./ Дзюба П. С., Ремез Ю. О. та ін. – Суми: ФОП Щербина І. В., 2023. – 172 с.
9. Екстрена медична допомога травмованим на догоспітальному етапі.: Навчальний посібник./ Крилюк В. О. та ін. – Київ, - 2016. – 400 с.
10. ATLS. Невідкладна медична допомога при травмі. Поглиблений курс для студентів / пер. з англ. — К. : Наш Формат,2023. — 464 с..
11. Екстрена та невідкладна медична допомога. Том IV. Клінічні маршрути (протоколи) пацієнта під час надання екстреної медичної допомоги на догоспітальному етапі: підручник для студ. вищ. навч. закл./ Крилюк В. О. та ін. – Київ: Ожива. – 2020. - 300с.
12. Розширені реанімаційні заходи у дорослих – прості кроки повернення людини до життя.: посібник для медичних працівників незалежно від фаху, студентів медичних навчальних закладів будь-якого рівня акредитації./ Дзюба П. С., Ремез Ю. О. та ін. – Суми: ФОП Щербина І. В., 2023. – 172 с.